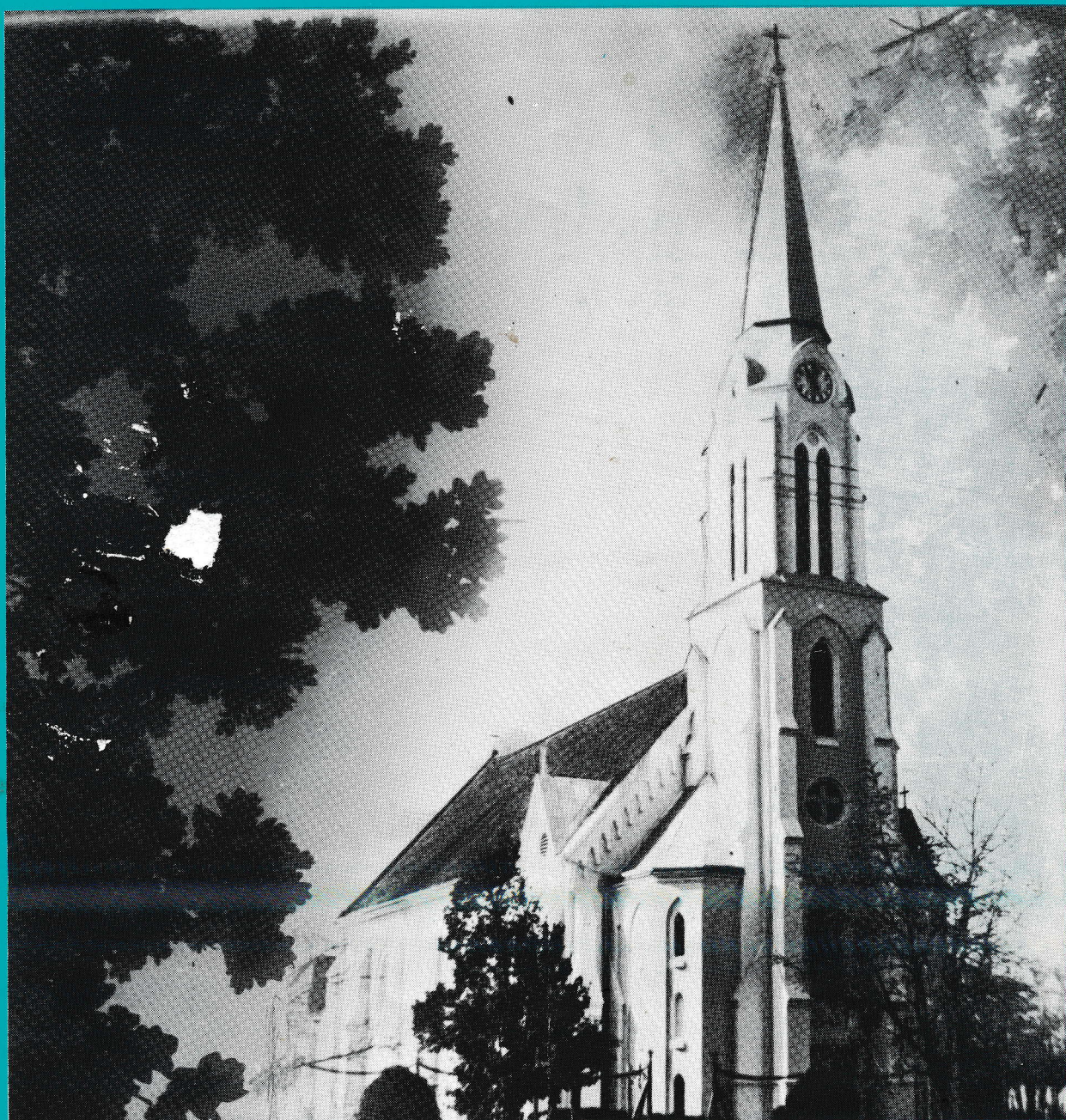

SALEZIJANSKI VESTNIK

3/1980

Mužlja — Župnijska cerkev

SALEZIJANSKI VESTNIK

Glasiló salezijanske družine

Leto 52 (1980) št. 3 — 8. 9. 1980

Izdaja

Salezijanski inspektorat
Ljubljana, Rakovniška 6

Ureja in odgovarja
dr. Stanis Kahne (stk)
z uredniškim odborom

Oprema: Ivan Kogovšek
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice
Ljubljana

VSEBINA:

- 2 Don Boskovo pismo papežu Leonu XIII.
- 3 Marija poživlja naš poklic
- 4 Letos še dva novomašnika: Kolar B. in Dobravec L.
- 6 Kako smo praznovali Marijo Pomočnico: Rakovnik, Veržej, Radenci, Piran
- 7 Ministranti pri Dominiku Saviu
- 8 Vzgajajmo kakor don Bosko: vzgoja mladostnikov
- 9 Odločitve za prihodnost
- 10 Salezijanci 15 let v Mužlji
- 13 Veliko znamenje — mati Terezija iz Kalkute
- 14 Salezijanec Ivan Matko v Selah na Koroškem
- 15 Moje delo za vietnamske poklice — A. Majcen
- 16 Bolniki in invalidi na Žalostni gori pri Mokronogu
- 17 Pet salezijank slavi svoj zlati jubilej
- 19 'Večno bo živel v preslavnem spominu' (Gallus)
- 20 Dan skupne molitve za poklice
- 20 Ali ga poznate?

DON BOSKOVO PISMO PAPEŽU LEONU XIII.

V svojem delu za mladino don Bosko ni imel pred očmi drugega kot njihovo časno in večno srečo. Prepričan je bil, da ji to more zagotoviti samo Cerkev. Odtod njegovo prizadevanje za poklice. Prav v tem smislu je marca 1878 pisal papežu Leonu XIII. pismo, ki je nekaj izrednega po svoji vsebini in slogu. Uporabil je preroški slog, da bi tako poudaril skrajno važnost in nujnost dela za poklice v razkrojeni človeški in cerkveni družbi.

Ubogi Gospodov služabnik, ki je občasno obveščal svetega očeta Pija IX. o nekih zadevah, ki jih je smatral v Gospodu za primerno, je isti, ki vaši svetosti Leonu XIII. pošilja neka opozorila, ki niso majhne važnosti za Cerkev.

Najbolj nujne zadeve za Cerkev.

Neki glas pravi:

Hočejo porušiti svetišče: podreti hočejo zid in predzidje. Tako hočejo vnesti zmedo v sionsko mesto in hišo. Ne bodo uspeli, naredili pa bodo veliko zla.

Najvišjemu voditelju Cerkve na zemlji je na skrbi, da popravi škodo, ki so jo napravili sovražniki.

Zlo se začena zaradi pomanjkanja evangeljskih delavcev.

Težko je dobiti duhovnikov v družbi izobilja. Iskati jih je treba pri motiki in kladivu ne glede na njihovo starost in stanje. Naj se zberejo in gojijo, dokler ne bodo zmožni prinašati sad ljudstvu, ki jih pričakuje.

Vsak trud, vsaka žrtev v ta namen, je vedno premalo v primerjavi z zlom, ki bi ga mogli preprečiti, in z dobrim, ki bi ga mogli storiti.

Sinovi samostanov, ki so zdaj razpršeni, naj se zberejo. Če ne morejo napolniti deset hiš, naj napolnijo eno, a z vso redovniško disciplino.

Sinovi sveta, pritegnjeni zaradi luči redovne discipline, bodo povečali število sinov molitve in premišljevanja.

Nove redovne družine so poklicane v življenje zaradi potrebe časov. S trdno vero, s svojimi ustanovami, naj se bojujejo proti načelom tistih, ki vidijo v človeku samo gmoto. Ti pogosto zaničujejo tiste, ki molijo in premišlujejo, toda morali bodo verovati v dela, ki jim bodo sami priča.

Te nove ustanove morajo pospeševati, jim pomagati in gojiti poklice za Cerkev; treba je zbrati razpršene redovnike in jih povrniti v redno življenje; treba je skrbeti za nove družbe, jih podpirati in jih voditi, da bi imeli evangeljske delavce za škofije, za redovne družbe in za misijone.

S temi uvidi, izraženimi sicer v starodavnem svetopisemskem jeziku, se nam don Bosko spet kaže v svoji nikoli zastareli sodobnosti. Videl je potrebe časa, in take so zlasti danes, videl je tudi, kako je treba rešiti žgoče probleme duhovnih poklicev.

stk

MARIJA POŽIVLJA NAŠ POKLIC

Meseca junija letos smo se salezijanci zbrali na svojem inspektorialnem zboru, preverjali svoje življenje in delo, iskali učinkovitejše poti svojemu specifičnemu poslanstvu in si zastavili za bližnjo prihodnost nekaj prednostnih nalog. Te prednostne naloge je zbor soglasno sprejel v naslednjem vrstnem redu:

- poživljanje pobožnosti do Marije Pomočnice
- skrb za duhovniške, redovniške in druge apostolske poklice, s posebno zavzetostjo za poklice naših sobratov pomočnikov
- delo z ministranti
- ovrednotenje vloge ravnatelja vseh naših skupnostih v luči 21. vrhovnega občnega zbora
- skrb za duhovno življenje v naših skupnostih s pomočjo rednih mesečnih vaj za srečno smrt in celodnevni trimesečni duhovni obnov.

1. MARIJA ZAVZEMA PRVO MESTO

Člani inspektorialnega zbora so z don Boskovim srcem pravilno začutili, da ni mogoče imeti življenja brez matere. In kot je nekoč obudil Sveti Duh na materinsko Marijino priprošnjo Janeza Boska za reševanje mladine, obuja in ohranja v poklicu tudi danes na njeno priprošnjo don Boskove sinove. Sobratom in novincem sem po zboru v svojem pismu zapisal:

„S tem, da je zbor s polnoštevilnimi glasovi postavil na prvo mesto med prednostnimi nalogami poživljanje pobožnosti do Marije Pomočnice, je izrazil svoje trdno prepričanje, da bo le njena živa navzočnost med nami dajala učinkovitost tudi drugim prioritetam.“ (41. pismo).

O tem je bil trdno prepričan don Bosko, o tem so bili trdno prepričani don Boskovi sinovi, ki so povsod, kamorkoli jih je božja previdnost poslala, ponesli s seboj skoraj v otipljivi navzočnosti Tisto, ki jo je Pavel VI. imenoval „zvezdo evangelizacije“. V resnici je don Bosko uspel v apostolatu, ker je bila v njegovem življenju in delu jasno in živo navzoča Ona, ki zavzema posebno mesto v zgodovini odrešenja in v izgradnji Cerkve.

Tudi zgodovina salezijanske družbe dokazuje, da so salezijanci pokazali moč in učinkovitost v poslanstvu le tam in toliko, kjer in kolikor so uspeli ohranjati v svojem srcu in zasaditi in ohranjati v srcih mladih in odraslih vernikov pristno marijansko pobožnost Marija Pomočnica je potem, ko je bila zares sprejeta v neko občestvo, postajala vedno bolj učinkovito znamenje zmage v boju zoper greh in zoper neevangeljske odnose do sveta in življenja in tako kazala pot v veselje velikonočne skrivnosti svojega Sina.

Da bi se to v vedno večji meri uresničilo tudi med nami, si je naš inspektorialni zbor postavil za prvo prednostno nalogo: „poživljanje pobožnosti do Marije Pomočnice“.

2. NALOGA VSEH ČLANOV SALEZIJANSKE DRUŽINE

Salezijanci se zavedamo, da brez pomoči vseh članov salezijanske družine – salezijancev, salezijanskih sester, don Boskovih prostovoljk, sotrudnikov, bivših gojencev – te naloge ne bomo mogli uresničiti. Na 21. vrhovnem zboru je vrhovni predstojnik Egidij Vigano prosil na poseben način salezijanske sestre pomoči pri gojitvi „ponovnega marijanskega poleta“ v naši družini. Letos pa je bil izdelan na svetovni ravni poseben načrt poživljanja marijanske pobožnosti za salezijansko družino, ki ga je pregledal in odobril sam vrhovni predstojnik. Kar dve od štirih predpostavk govorita o dejavni udeležbi vseh članov salezijanske družine pri uresničevanju tega načrta:

– „Vsa salezijanska družina v vseh svojih članih mora biti enotna pri poživitvi marijanske pobožnosti, če se hoče čutiti prenovljeno.“

– „V ta namen naj bo salezijanski marijanski načrt širok in zajeten, da bo dosegel in ZADOLŽIL VSAKEGA ČLANA salezijanske družbe, družbe Hčere Marije Pomočnice, drugih ustanov posvečenih oseb (redovnih in svetnih), sotrudnike in sotrudnice, prizadevne bivše gojence, da bo vsa družina dosegla mlade in odrasle, ki jih zaobjema v svojem apostolatu.“

V okviru in duhu tega svetovnega načrta se salezijanci v Ljubljanski inspektoriji obračamo na vse člane salezijanske družine – sestre Hčere Marije Pomočnice, don Boskove prostovoljke, sotrudnike in sotrudnice, bivše gojence – da se vključite v prednostno nalogo našega zbora z vso krščansko zrelostjo odgovorne ljubezni do Jezusove in naše matere Marije.

3. NEKAJ KONKRETNIH SMERNIC

Postopoma vas bomo seznanjali preko Salezijanskega vestnika s konkretnimi področji marijanske pobožnosti:

– DOKTRINALNO OBLIKOVANJE naj bi nam pomagalo do vedno globljega nauka o odrešilnem Marijinem poslanstvu v luči drugega vatikanskega zbora in splošnega cerkvenega učiteljstva.

– MARIJANSKI KULT IN POBOŽNOSTI, s pomočjo katerih naj bi praktično rastli v celostnem krščanskem poklicu, v nenehnem spreobračanju in oblikovanju srca.

– VELIKA OBZORJA CERKVENEGA PRIZADEVANJA, ki jih bomo budno odkrivali v krajevni Cerkvi in se po zgledu in s pomočjo Matere in Pomočnice Cerkve dejavno vključevali v pastoralno delo krščanskega občestva.

– GOJITEV POKLICEV, ki jih danes primanjkuje v Cerkvi tudi zaradi tega, ker se je morda naša ljubezen do Matere Cerkve ohladila. Marija bo gotovo posredovala za porast dobrih duhovnih poklicev. Pomagala nam bo, da jih bomo znali iskati in najti, jih pravilno usmerjati v dozorevanju, in ohranjati sebe in druge v poklicni zvestobi.

Lepi načrti, polni upanja za življenjsko moč, za plodovitost in učinkovito navzočnost don Boskove karizme v krajevni Cerkvi.

Naj nam Ona, najlepša uresničitev božjih načrtov, pomaga, da bodo načrti našega inspektorialnega zbora in naše družine postali vedno bolj stvarnost našega življenja.

Rudi Borštnik
inspektor

LETOS ŠE DVA NOVOMAŠNIKA

BOGDAN KOLAR IZ VOJNIKA PRI CELJU

Trinajstega julija je Mali dol sicer še ohranil svoje ime „mali“, čeprav središče velikega dogajanja — nove maše, ki jo je to nedeljo zapel Bogdan Kolar. Kakor ob vsaki stvari, ki je nova, tako tudi ob novi maši. Nekaj velikega in pričakujočega, nekaj, čemur lahko pravimo upanje, obet, pričakovanje.

Posvečenje novomašnikov na Rakovniku

Deset let Bogdanove odsotnosti? Čemu? Gimnazija, nato teologija. In spet čemu? Tako ali podobno se je spraševal marsikdo od krajanov, Vojničanov, ki je spremljal njegovo pot. Njegov prijatelj, sošolec, morda kdo od domačih, ki bi ga želel imeti več pri sebi. Prav gotovo je bil letošnji 13. julij odgovor na naše prazno domišljanje. Duhovnikova pot, milost od Boga, obenem človeški odgovor, nas res ne nagiba v kdo ve kako prikimavanje. Toliko razumljiveje bi napravili duhovništvo mi, če naj bi odviselo od nas. Toliko lažje bi ga napravili! In nekako bolj naše, bolj razumljivo.

Bogdan je v teh letih odsotnosti iskal odgovor na klic, ki ga je začutil v sebi; da postane duhovnik — salezijanec. Ni lahko reči, da vsak dan bolj nepredvidljivim vabilom tega klica. Tudi z Bogdanove strani se je moralo dvigati veliko „zakajev“, le da njegovi niso mogli biti rešeni v njegovem domišljanju. Šele naslovljeni Nanj, ki je nosil križ in za vse nas dal življenje, so se mogli uspešno razrešiti, končno v ta, za vse nas srečni 13. julij.

Slovo od doma se je začelo z ubrano pesmijo vojniškega župniškega zbora. Bogoslovec Rafko nas je uvedel v to odhajanje, novomašnikovo zapuščanje domače hiše. „Nismo se zbrali iz radovednosti, ampak, da te pospremimo na tvojo duhovniško pot. Ne bo šlo vedno kakor boš želel. Večkrat v trpljenju, toda vdano v združenju s

Kristusom, boš zmagoval vse težave. Ta tvoja pot se ni začela danes ali včeraj ali ko si bil posvečen v duhovnika, ampak, ko si prvič zaslišal Kristusovo povabilo, da greš za njim, še preden si odšel s tega praga, katerega boš prestopil tudi sedaj.“ Še pesem moškega zbora, očetov in materin blagoslov.

Ob desetih smo stopili v lepo okrašeno župnijsko cerkev. Spregovorila nam je o skrbni pripravi vseh Vojničanov. Zbralo se je veliko somaševalcev. Z veseljem je celotno občestvo pozdravilo svojega župnika, ki je za to priložnost prišel iz bolnišnice, kjer je na zdravljenju. Ob njem so se Bogdana veselili vsi vojniški duhovniki. Navzoč je bil tudi predstojnik salezijancev v Sloveniji, Rudi Borštnik.

Novomašniku Bogdanu so najprej izročili šopek rož, dokaz vdanosti vseh župljanov. Nato novomašni križ. Sestra Lenka je bratu — novomašniku predstavila program njegovega življenja: sledil bo Kristusa, slediti ga bo moral po poti križa in odpovedi. Križ je znamenje ljubezni, trpljenje je porajanje življenja in smrt le dokončen pri-

hod v življenje. V imenu pevcev in vseh faranov ga je nato pozdravil prijatelj Beno. V imenu sv. Trojice v znamenju križa, smo začeli prvo evharistično daritev. S tem znamenjem in z željo naj bo Gospod z vsemi nami, je Bogdan začel svoje duhovniško poslanstvo. Liturgiji božje besede je sledila pridiga. G. Jože Špes je na kratko predstavil novomašnika, ga zaprosil za novomašni blagoslov in nato predstavil pomen duhovniškega poklica. „Duhovnik je najprej oznanjevalec božje besede. Bog je poklical preroka Jeremija. Ta pa je ugovarjal: mlad sem še! Božji odgovor je bil: ne boj se, jaz sem s teboj. Tako Bog prigovarja vsakemu duhovniku. Božji duh ga razsvetljuje, da s svojim poslanstvom osmisli ljudem življenje. Duhovnik nato opravlja Kristusovo daritev, krščuje, odpušča grehe, podeljuje bolnikom maziljenje in sv. popotnico. Duhovnik ima nalogo voditelja, pastirja ljudstva. Predvsem s svojim zgledom vodi ljudi. Njegov poklic je zlasti pričevanje. Pričeval pa bo, kadar bo po Kristusovem zgledu vsem postal služabnik.“ Nato je nagovoril novomašnika: „Dragi novomašnik! Ti si salezijanec in boš s svojo posebno karizmo, s posebnim darom, ki ga imaš kot salezijanec, še prav posebej rad delal z mladino. Kako je naša mladina potrebna dobrih vodnikov, dobrih duhovnikov, da bodo postali nekoč dobri odrasli ljudje, dobri verniki in poštene državljeni.“

Zatem je Bogdan daroval svojo prvo daritev med svojimi domačimi in med vojniškimi farani.

Deset let je Bogdan iskal odgovor na vprašanje — zakaj duhovnik. Sam 13. julij nam je bil dokaz, da je zaježil v sebi veliko navdušenja, da je v teh letih lepo izoblikoval sam sebe in je danes prepričljiv in srečen duhovnik. To nam je prihajalo na misel, ko smo ga gledali pred oltarjem, molili z njim, ko smo si segli v roke in se z njim pogovarjali, se z njim veselili.

Bogdanova duhovniška pot se je začela v Želimljem, teološki študij pa je končal v Turinu, prav tako kot Lojze. Vseskozi sta bila sošolca in velika prijatelja. Tudi sedaj bosta s svojimi svežimi duhovniškimi močmi skupno bogatila skupnost v Želimljem.

LOJZE DOBRAVEC Z VELIKIH BLOK PRI CERKNICI

Z rojstvom vsakogar se odpre nova pot, tako nepredvidljiva in tako skrita, kakor je skrita moč v neblogljenih dojenčkovih rokah. Te roke se bodo pozneje upogibale v najrazličnejših naporih. Dojenčkov kriljenje z ročicami, kakor da ne da slutiti, da bodo te roke znale nekoč govoriti; morda v potezih dramskega umetnika, komika, rokohitca. Morda bodo celo ubirale akorde na kitari, znale izvabiti iz orgel mogočne melodije.

Pred 26. leti sta bila Dobravčev oče in mati znova srečna ob zibelki novorojenčka. Lojze naj bo, sta si rekla in si ob tem imenu zaželela veliko obetov. Vsa tista navdihnjenja, ki jih je zmožna podariti zemlja in kmečko življenje, so se zlivala v hvaležnost Bogu. V prošnji zanj, za njunega sinka, je bilo prvič izgovorjeno njegovo ime. V začetku je bila ljubezen. In ljubezen je bila v njej, ko sta ga nesla h krstu, skrbela zanj, ga prvič odpravila v šolo in pri štirinajstih letih gledala za njim, ko je odhajal od doma. Praznina, ki sta jo naslutila, ko je odhajal in ko je prvič izrazil željo „duhovnik bom“, ju ni zlomila. Vedela sta: ta ljubezen s katero sta ga obdarovala že kot otroka, se je zarodila v njem. Zdaj mora na dan. Komaj porojena, se je srečala s Kristusovim klicem: „Hodi za menoj“. Zbral je v sebi pogum in si rekel: „Tukaj sem, govori Gospod!“

Iz Velikih Blok v Želimlje! Po prvih dveh letih gimnazije se je odločil za vstop v noviciat. Po vstopu v salezijansko družbo je dokončal gimnazijo in maturiral na šentviški gimnaziji v Ljubljani. Le-to dni je bil vzgojitelj novincev, potem je začel s študijem teologije na teološki fakulteti v Ljubljani. Stanoval je izmenoma na Rakovniku in v Želimlju. Obdarjen s talentom za muziko, z brihtnostjo in pridnostjo, je bil vedno vsem v veselje in ponos. Zadnje dve leti teologije je končal v don Boskovem mestu – Turinu. Tam je bil tudi posvečen v diakona in srečen pokleknil 29. junija pred ljubljanskega nadškofa Alojzija Šuštarja, ki ga je v rakovniški cerkvi posvetil v duhovnika.

Velike Bloke so zadnje leto še posebej zaživele; zbrane ob župniku Jožetu, kakor da so to pomlad, kot narava, spremenile svoje oblič-

Novomašnika L. Dobravec in B. Kolar podeljujeta novomašni blagoslov

je. Prenovljeni župnijski dom, dela v cerkvi, gotovo niso samo izraz zunanosti. Pričajo predvsem o tisti notranji prepričanosti Bločanov. Misel na bližnjo novo mašo jim je še zlasti dajala notranjih spodbud.

Z velikim pričakovanjem smo se v nedeljo, 6. julija, odpravili iz Ljubljane. Na Bloke! Ime ob katerem marsikdo pomisli na vojaško uniformo in enotedenski „dopust“; tudi ime, ki nas spominja na lepo planoto, ki tiho sanja v svojih smrekovih gozdovih in prostranih košeninah. Sportniku bi morda padli na misel bloški teki. To nedeljo pa so Velike Bloke spominjale še na nekaj večjega: na tisto od davna zaročeno zvezo slovenskega naroda – zvezo z Bogom, uresničeno že v tolikih duhovniških Slovencih. Po enem od svojih krajanov bodo Bločani znova izrekli svojo pripravljenost na božje delovanje, katerega izraz bo postal novomašnik Lojze.

Naš „herbi“, ostarele volkswagen je že pošteno zasopihal, ko smo prvič zagledali mlaje in si dejali – prišli smo! Pred domačo hišo je bilo zbrano že veliko ljudi. Uvodna pesem „Oj hišica očetova“, nas je ubrala v občutje tihe hvaležnosti, ki se je brala na obrazu novomašnikov mame in očeta. Njune besede v slovo svojemu sinu so to hvaležnost potrjevale.

Kmalu zatem se je proti župnijski cerkvi odvila dolga vrsta avtomobilov. Herbi je zdaj že spočito capljal za enim od boljših avtomobilov, vendar nekam vesel, očitno prepričan sam vase. Nevoščljivosti se boji! Cerkev je bila že napolnjena. Ob vstopu smo novomašnika sprejeli s pesmijo Novi

mašnik bod' pozdravljen. Nato uvodni pozdrav, prisrčen nagovor otrok, ki je razpoložil cerkveno občestvo za odprtost, za odkritosrčno zahvalo za dar, ki jim ga Bog poklanja v novomašniku. Tudi izročitev križa in spomin na nepisan zakon trpljenja v življenju vsakega duhovnika. Nato je celotno občestvo pozdravil sam novomašnik, se vsem zahvalil za prisotnost in za vse, kar so storili v pripravi na novo mašo. Vsi smo iz njegovih besed razbrali pripravljenost delavca v Gospodovem vinogradu, tudi predanost apostola svojemu edineму učitelju – Kristusu.

Po poslušanju božje besede nam je spregovoril g. Mirko Žerjav, tudi sam Bločan. Pozdravil je vse navzoče duhovnike; gospoda inšpektorja Rudija Borštnika, bivšega župnika Makovca, prof. Janeza Oražma, župnika Jožeta Kastelica in vse sestre, ki so doma iz Blok. Nato je s slikovitimi besedami opisal vlogo, ki so jo duhovniki odigrali v zgodovini slovenskega naroda. Lepo je prikazal tudi vlogo slovenskega duhovnika danes. Po pridigi je Lojze daroval svojo prvo daritev med svojimi domačimi in med svojimi farani.

Veselje, ki smo ga okušali dopoldne v cerkvi, se je kakor poprej vijugalo v dolgi vrsti od župnijske cerkve do novomašnikov doma. Še dolgo potem je v nas spletało vezi prijateljstva. Kakor pred 26. leti oče in mati, smo bili srečni ob zibelki novega duhovniškega poklica. „Dober duhovnik naj bo!“ smo si rekli in si ob tem zaželeli veliko obetov.

zvone

KAKO SMO PRAZNOVALI MARIJO POMOČNICO

RAKOVNIK

Marijino slavlje na Rakovniku je že četrto leto tesno povezano z molitvenim dnevom za poklice. Letos je ta dan sovpadel prav na liturgični praznik Marije Pomočnice.

Mladi gotovo poznajo angleškega pevca zabavne glasbe Richarda Cliffa. Nekemu zvedavemu novinarju je izjavil: 'Preden sem postal kristjan, sem tudi včasih molil, toda sebično, za nekaj kar sem jaz hotel. Krščanska molitev pa je nekaj popolnoma drugega... Prava molitev je v prvi vrsti sodelovanje z Bogom za uresničenje lepšega sveta. Prepuščam Bogu, naj on oblikuje moje interese. Iščem njegovo voljo in ga prosim, naj pomaga drugim ljudem'.

Ti kristjani, ki so bili sposobni preklečati pred Marijo celo sobotno popoldne, so začutili vrednost in pomen molitve kristjana.

Ker je o molitvenem dnevu v tej

številki še posebej poročilo, naj preidem takoj na Marijino slavlje.

Zvečer smo imeli pripravljen prostor za slovesno mašo pri lurški votlini, kakor vsako leto tudi s procesijo z lučkami, a vreme nam je to preprečilo. Verniki so do zadnjega kotička napolnili cerkev. Pesem in govornikova beseda je navdušila srca mnogih za lepo življenje ob Materi, ki se sklanja k vsakemu človeku, posebno k tistim, ki jim je življenje odmerilo težji del.

Mnogi romarji so ostali v cerkvi in z molitvijo rožnega venca ter petjem Marijinih pesmi prebedeli noč. Bil sem med njimi le do polnoči, a je bilo dovolj, da sem zadihal vernost slovenskega človeka in obenem odkril bogato zakladnico slovenske cerkvene glasbe.

V nedeljo, na Binkošti, smo obhajali zunanjo slovesnost praznika Marije Pomočnice. Praznik so oplešali pritrkovalci zvonov, meša-

ni in mladinski pevski zbor rakovniške župnije, ponoči bajna razsvetljava cerkvenega pročelja, duhovno vsebino pa so dokazale 'oblegane' spovednice in srečanje s Kristusom v obhajilu vseh vernikov.

Popoldansko slovesnost pod baldahinom oblakov in redkimi sončnimi žarkmi, ki so uspeli prodreti skozi drevesni venec okrog lurške votline, je vodil novi stiški opat dr. Anton Nadrah. Razvil je tole misel: Marija je potrebna mladim zaradi zgleda svoje čistosti, poslušnosti in odprtosti božjemu Duhu. K duhovnemu doživetju je prispevala salezijanska godba na pihala iz Želimljega in petje litanij med procesijo Marije Pomočnice.

Morda je ostalo v nas nekaj materine ljubezni in topline, kar poživlja našo vero. Marije ne smemo izključiti iz življenja kristjana, saj se oko slehernega obrača k njej. Pesnik Dante je zapisal: 'Ogleduj si Marijin obraz, ki je najbolj podooben Kristusovemu. Le ta te more pripraviti, da boš videl Kristusovega'.

B. Balazic

VERŽEJ

Praznik Marije Pomočnice, ki ima v Veržaju svojo desetletno izročilo, je bil dopoldne v znamenju podelitve birmе, naslednjega dne, v nedeljo, pa v znamenju pobožnosti do Marije Pomočnice.

Za birmo je prišel mariborski škof dr. Vekoslav Grmič. Pastoralni delavci, župnijska skupnost in birmanci so ga prisrčno sprejeli. Bili so zelo lepo pripravljeni. V svojem navdušenju so izrazili pripravljenost, da bodo 's Kristusom in Svetim Duhom postali kvas in sol in luč sveta'.

Škof Grmič je še pred obredom birmе podelil priznanje in papeški blagoslov mojstru Mulecu in njegovim sodelavcem za elektrifikacijo zvonov po naših slovenskih cerkvah.

Obred birmе so spremljali pevski zbor, ljudsko petje in petje birmancev. Teh je bilo kar 115, večinoma iz Veržaja, nekaj pa tudi iz bližnjih župnij Dokležovja in Križevcev.

Škof je v homiliji govoril o Materi božji in priporočil naj poleg prvega središča marijanske pobožnosti na Rakovniku ostane veržajsko kot drugo živo središče te pobožnosti za mariborsko škofijo.

Nedelja je bila vsa posvečena Mariji Pomočnici. Verniki so se zbrali iz okoliških župnij in posebno iz Prekmurja, vsega nad tisoč ljudi, znamenje, da ljudje ljubijo Marijo in da je pobožnost do Marije Pomočnice globoko zasidrana v njihovih srcih.

Glavno mašo s procesijo je vodil inspektor Rudi Borštnik ob so-maševanju in asistenci šestih du-

hovnikov. V svoji homiliji je poudaril, da je že davno pred vaticanskim drugim koncilom don Bosko imenoval Marijo za mater Cerkve v svoji knjigi iz leta 1868, v kateri popisuje čudovite reči, ki jih je storila Marija krščanskemu ljudstvu.

Med procesijo Marije Pomočnice, katere kip so nosili birmanci osmega razreda, ki se je vila po Veržaju, si videl na oknih Marijine podobe, ob katerih so gorele sveče.

Mariji posvečeni dan je zaključila ura molitve za duhovne poklice. Udeležilo se je je nad sto petdeset vernikov-molivcev, med njimi zlasti svojci duhovnikov in redovnikov ter redovnic, nekaj sester iz Križevcev in Dokležovja ter šest duhovnikov. Tudi to pobožnost je vodil inspektor Rudi Borštnik.

J. Pozderek

RADENCI

Radenci so najmlajša župnija v mariborski škofiji. Ustanovljena je bila pred nekaj leti. Zdaj pa ima svojega dušnega pastirja, Franca Levsteka, svoj župnijski dom, ne pa še svoje cerkve. Zaenkrat gostu-

je v kapeli zdravilišča Radenci. Uprava zdravilišča je za prvo birmo v župniji lepo uredila zunanjsčino kapele, župnik pa notranjost. Tako je bila ta kapelica sredi visokih smrek zdraviliškega parka kot 'nesta, ozaljšana za svojega ženina', pripravljena, da sprejme svojega

nadpastirja. Škof se je zahvalil za pozdrave, posebej še župniku, našemu inspektorju in salezijanski družbi, da je sprejela to novo župnijo in s tem tudi prizadevnost za izgradnjo nove cerkve in drugih prostorov za pastoralno delo. Birma je zelo lepo uspela, ker so bili

otroci lepo pripravljeni, kar je zasluga tudi prizadevne katehistične Kristine Bajzek.

V nedeljo je bila prvič v tej župniji slovesnost v čast Mariji Pomočnici.

PIRAN

Ko so na začetku tega stoletja prišli salezijanci v Trst, je piranski župnik prosil blaženega Mihaela Ruca, da bi don Boskovi sinovi prihajali v Piran in ustanovili oratorij. Kmalu se je ob nedeljah in praznikih zbiralo v dvorani, ki se še danes imenuje 'oratorij' veliko število fantov in dečkov iz celega mesta. Ustanovili so tudi bratovščino Marije Pomočnice in v cerkvi Sv. Petra na Tartinijevem trgu postavili veliko, čudovito lepo sliko Marije Pomočnice. V zakristiji pa je tabla z imeni članic 'Marijinih hčera' do leta 1924.

Na začetku meseca maja sta pod vodstvom piranskega župnika

Vinka Černigoja dva bivša salezijanska gojenca in velika častilca Marije Pomočnice poskrbela za šmarnično branje o Mariji Pomočnici iz don Boskovega življenja. Enaka pobuda je bila tudi v Portorožu in pri Sv. Luciji.

Za tridnevno v pripravo praznika Marije Pomočnice je prišel salezijanec dr. Valter Dermota. Predstavil je, kako deluje Marija Pomočnica po svojih sinovih in hčerah ter po članih bratovščine in sodelavcih za širjenje božjega kraljestva.

Na praznik Marije Pomočnice v soboto 24. maja se je cela piranska župnija slovesno posvetila Mariji Pomočnici. To je bilo ob 80-letnici prihoda prvih salezijancev v Piran. Po posvetitvi župnije je bil sprejem 84 članov v Bratovščino Marije Pomočnice. Novi člani so se podpisali v sprejemno listino, ki so jo potem poslali na sedež vodstva bratovščine v Turin.

V nedeljo pa je bila še lepša slovesnost posvetitve otrok in

Posvetitev prvoobhajancev Mariji Pomočnici v Piranu

prvoobhajancev Mariji Pomočnici.

Upajmo, da bo na novo vzcvetela pobožnost do Marije Pomočnice v Piranu, prinesla mnogo dobrih sadov verskega življenja v tej župniji.

V. Dermota

MINISTRANTI PRI DOMINIKU SAVIU NA RAKOVNIKU

Pri Dominiku Saviu na Rakovniku je bilo dvojno srečanje ministrantov: iz ljubljanskih župnij in iz salezijanskih župnij z dežele. Obakrat jih je bilo preko 250 pobožnih in živahnih prijateljev oltarja.

Prvo srečanje je bilo v nedeljo, 11. maja. Zbrali so se ministranti iz ljubljanskih župnij. Najprej je bilo bogoslužje v cerkvi, ki so ga pripravili predstavniki posameznih župnij. Bogoslužje je vodil Alojzij Slavko Snoj, ravnatelj in župnik na Kodeljevem. V homiliji jim je predstavil lik Dominika Savia – svetnika. Cerkev je odmevala od njihovega veselega petja.

Po bogoslužju so se ministranti razdelili v dve skupini, da se pomerijo na kvizu znanja. Odločalo je seveda znanje in tudi kanček sreče. Odgovarjali so na vprašanja iz svetega pisma, pokazali so svoje znanje o Dominiku Saviu, odrezali so se tudi v znanju tujih izrazov iz liturgije, četrta tema pa je bila seveda šport, tokrat malo drugače kot navadno.

Najvišje priznanje 'Prehodno zastavico Dominika Savia' je dobila

ekipa ministrantov iz župnije Marijinega oznanjenja v Ljubljani, ki je hkrati osvojila prvo mesto v skupini starejših. V mlajši skupini do 5. razreda pa so zmagali ministranti iz župnije Dravljke.

Bratsko in tekmovalno srečanje se je zaključilo s sendviči, zmago ali poraz pa so poplaknili z 'oro' in veseli odšli domov.

Rafko Pinosa

Samo salezijanski ministranti pa so prišli na Rakovnik v nedeljo, 18. maja, da bi skupaj praznovali 25. letnico kanonizacije Dominika Savia.

Za začetek tega celodnevne srečanja so se zbrali v veliki učilnici, kjer jih je pozdravil in nagovoril Alojzij Snoj. Povabil jih je, naj vsaka skupina izvoli 'kapetana', ki bo poročal o delu ministrantov v posameznih župnijah pa tudi o namenu srečanja na Rakovniku. Zelo so bila zanimiva ta poročila. Voditelj je nato povedal še nekaj misli o liku Dominika Savia. Potem so želimeljski novinci odigrali igro 'Pridi in hodi za menoj!'

Nadvse lepo in doživeto je bilo

sodelovanje pri maši v kapeli Dominika Savia. Ivan Turk, magister novincev, je znal biti v homiliji zelo nazoren in prepričljiv. Govoril je o liku dobrega ministranta. Petje so spremljali želimeljski novinci s svojim ansamblom, kar je izredno poživilo evharistično slavlje. 'O Dominik Savio, svojo nam podaj roko...' je neštetokrat privrelo iz mladih src navdušenih ministrantov.

Po kosilu so se ministranti zbrali v dvorani k tekmovalstvu. Zmagali so fantje z Rakovnika, ki so dobili tudi 'Prehodni pokal Dominika Savia'. Ministranti iz Šentruperta so bili drugi, Sevnici pa tretji. Zelo dobri so bili tudi fantje iz Mokronoga, ki so bili vse do zadnjega kandidati za prvo mesto. Sodelovali so tudi ministranti z Iga, Tomišlja, Želimljega, Cerknice in Gorič. Kot opazovalci pa so bili med njimi ministranti s Trstenika in Škocjana, ki so obljubili, da bodo drugo leto tudi tekmovali.

Srečanje je bilo končano v cerkvi Marije Pomočnice z majniško pobožnostjo in s podelitvijo nagrad.

Vinko Štrucelj

VZGAJAJMO KAKOR DON BOSKO

VZGOJA MLADOSTNIKOV

1. NOVO ROJSTVO

Francoski mislec Jean Jaques Rousseau (1712–1778), ki je s svojim avtobiografskim romanom 'Emile' in nič manj z osebno pobarvanimi 'Izpovedmi' odločilno vplival na razvoj vzgoje, je zapisal, da je puberteta drugo rojstvo.

Puberteta je obdobje človeškega življenja, ko živčni sistem, zlasti možgani, toliko dozori, da je mlad človek sposoben refleksije ali samoopazovanja in začne glavna žleza za notranje izločanje, hipofiza, proizvajati hormone, ki popolnoma spremenijo potek mladostnikovega življenja in povzročijo telesno spolno zrelost. Ti dve dejstvi vodita k 'novemu rojstvu', ki predružačijo življenje mladega človeka in povzročita, da iz deklice postane dekle in mlada ženska, iz dečka pa fant in mlad moški.

Prvo rojstvo na začetku življenja povzroči, da preide človek iz enega okolja sožitja z materjo v njenem telesu v okolje odprtega sveta in življenja v družini. Drugo rojstvo ali puberteta pa povzroči, da otrok, se pravi deček ali deklica zapustita okolje družine in se začneta vraščati v veliko družbo in svet poklicnega dela.

Do prvega rojstva je otrok živel v povezavi z materjo in je od nje dobival vse potrebno za življenje.

Po rojstvu je začel samostojno živeti in je skušal s svojim funkcijami (krvni obtok, prehrana, dihanje, spoznavanje s čuti) krojiti svoje življenje. Po drugem rojstvu je otrok dorasel družini iz katere je izšel, ki mu je nudila vse potrebno za življenje (hrana, stanovanje, obleka, naravna zaščita, vzgoja, usposabljanje za življenje). Začne se osamovajati, misliti po svoje, odločati po svoje, delati po svoje, kakor bo to moral storiti, ko bo pri 21. letih zapustil družino: takrat bo moral biti sposoben za samostojno življenje. In gorje si ga, če ga starši ne bodo pripravili na to dokončno samostojnost in neodvisnost.

Mladi človek, fant ali dekle, se znajde v 'čisto novem svetu'. Pospešena rast okončin, se pravi rok in nog zahtevata od njega, da se mora 'na novo' naučiti hoditi, pisati, jesti, oblačiti. Tako noge kakor roke in s tem korak ter zamah z roko je mnogo daljši in zato dosega čisto drugačne učinke: priučiti se mora hoditi po stopnicah, ker so noge daljše in mora biti zato korak krajši, naučiti se mora znova jesti, saj bi zanesel žlico namesto v usta v uho, če bi po navadi iz predpubertete z roko zamahnil kot dotedaj. Deček se mora naučiti govoriti z 'moškim' glasom, ki je za oktavo nižji od njegovega deškega glasu in zato drugače deluje na poslušalce.

Res so vzgojitelji in starši dečke in deklice pripravljali na puberteto, zlasti še na telesne spremembe, toda spremembe so mnogo globlje in temeljitejše kot si odrasli mislijo. Mladi človek pa se mora na novo naučiti živeti in se pravilno obnašati. Če je za prvi pouk v uvajanje v življenje uporabil celih 12 let, potem tudi vživljanje v svet odraslih ne bo mogel končati v nekaj mesecih.

To zahteva od vzgojitelja celo vrsto novih drž in odnosov do otroka:

1. RAZUMEVANJE. Vzgojitelji, zlasti starši, morajo vedeti, da se v njihovem sinu in hčerki dogajajo velike, da celo veliksanske spremembe. Te spremembe postavljajo otroka v čisto nove življenjske pogoje, ki se jim morata sin in hčerka prilagoditi. Sprva se bosta zelo nerodno, čudno in nerazumljivo obnašala. Toda s pomočjo staršev in vzgojiteljev se bosta vpeljala v nov način življenja.

2. POTRPEŽLJIVOST. Starši so že šli skozi visoko šolo potrpežljivosti, ko je njihov otrok začel pri 9. mesecih govoriti in hoditi. Zlasti s hojo je bilo mnogo truda in težav, čeprav tudi govorica ni bila brez zapletov. Sedaj pri 13. ali celo 14. letih se sin in hčerka zopet 'učita hoditi' po poti odraslega človeka in 'učita govoriti' govorico poklicnega in družbenega življenja. Kakor smo bili potrpežljivi cele štiri ali celo pet let z otrokom detetom, tako moramo sedaj biti spet potrpežljivi s sinom ali hčerko, pubertetnikom in pubertetnico.

3. PRIPRAVLJENOST ZA POMOČ. Človek bi mislil, da bi po 12. ali 13. letih lahko pričakovali od svojih sinov in hčera, da bi nam pomagali in ne, da bi starši še naprej pomagali njim. Toda vzgoja se ne konča z ljudsko šolo, temveč komaj s polnoletnostjo, to je z 21. letom. Kakor smo do sedaj otrokom pomagali in jim stali ob strani, tako delajmo še naprej. Vendar s to razliko, da zdaj naš odnos do otroka ne bo več čustven (to velja zlasti za matere), temveč človeški, zrel in preudaren.

4. SEDAJ SE OBLIKUJE ZNAČAJ. Radi bi, da bi bili naši otroci značajni in zreli ljudje. Sedaj je čas, da oče in mati pokažeta, kaj znata o vzgoji: sedaj je treba z vztrajnostjo kovati otrokov značaj.

Ministranti pri Dominiku Saviju na Rakovniku

V. Dermota

ODLOČITVE ZA PRIHODNOST

Občni zbor smatrajo salezijanci za zelo važen mejnik v življenju svoje družbe v domovini.

Prav zato, da bi dali primeren poudarek konkretni rasničnosti, je vodstvo naprosilo dr. Alojzija Šuštarja, kot referenta za redovne ustanove v ljubljanski nadškofiji, ki je medtem postal ljubljanski nadškof in metropolit, da bi on na otvoritveni dan zbora nakazal salezijanski družbi njeno mesto v slovenski Cerkvi.

Evangeljsko sporočilo o Jezusovem prvem prikazanju po svojem vstajenju, je nadškof v homiliji lepo naobrnil na držo zborovalcev, ki naj bo podobna kot je bila drža apostolov v tistem dogodku: zaprtost zaradi strahu pred problemi današnjega sveta naj prežene veselje ob prepričanju, da je Kristus živo navzoč in da jih pošilja kakor apostole, da oznanjajo njegovo odrešilno sporočilo.

Evharistični daritvi je sledila slovesna otvoritev v zavodski dvorani. Na odrski zavesi je simbol družbe z geslom zbora 'evangelij mladim' jedrnatop opozarjal navzoče na namen salezijanskega dela v domovini. Ob stenah pa so panoji v fotografiji in risbi prikazovali salezijanske zavode in župnijske domove ter z grafikoni statistične podatke o stanju družbe pri nas.

Inspektor Rudi Borštnik je pozdravil nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, ki je bil kot nadškof prvič med salezijanci. Povabil ga je zato, da bi osvetlil in spodbudil člane zbora. Kot nadškof pa je njegova navzočnost znamenje, v katerem berejo salezijanci svojo pripadnost krajevni in vesoljni Cerkvi in svoje poslanstvo v njej, ki ga le v občestvu z njim smejo in morajo izvrševati.

V svojem nagovoru je dal nadškof nekatere smernice za delo salezijanske družbe v slovenski Cerkvi in je med drugim dejal: 'Počutite se v slovenski Cerkvi doma, zato bodite zakoreninjeni vanjo in čutite z njo. Neustrašeno se soočajte s konkretno resničnostjo. Opozarjam vas na nekatera dejstva, da bo vaš prispevek Cerkvi učinkovit: na čisto nov položaj mladine v šoli, družbi, ki je sekularizirana in vodi v ateizacijo; na spremenjeni položaj Cerkve, ki je v javnem življenju odsotna, čeprav v ljudstvu

zakoreninjena; na močan idejni pluralizem raznih ideologij, pri tem pa je zanimanje za Kristusa vedno večje, kar daje mnogo upanja za prihodnost.' Opozoril je na značilnosti verskega občestva v naši stvarnosti kot je vpliv potrošniškega mišljenja in razpad etične zavesti; prehod od množičnosti k osebnim odločitvam za Kristusa.

Zborovalci v Želimljem: inspektor R. Borštnik, nadškof L. Šuštar in hrvaški inspektor M. Litrić (sedijo)

uvoz močne filozofske, teološke in socialne misli iz zahoda. Prizadevanje za prenovu zahteva iskanje novih poti in načinov, potrebna je zavest poguma in tudi zdrave kritičnosti, potrebna je različnost v edinosti. Področje dela je veliko, zato potrebuje prizadevnosti za poklice, kar naj bo sestavni del dela za mlade. Pri vsem tem je treba nenehno odkrivati božjo voljo, kar zahteva trdo delo v dinamičnosti in odprtosti za vse dobro.

Glede na salezijansko poslanstvo je nadškof poudaril med drugim prizadevanje za versko vzgojo mladine ob upoštevanju celovitosti pastoralnega dela v župnijskem občestvu, kar pomeni skrb za bolne, za oddaljene v veri v ekumenskem duhu. V vsem apostolskem delu naj bodo vedno prisotne človeške vrednote.

Nadškof je nadalje osvetlil osnovne drže salezijanca duhovnika v njegovem apostolskem delu: vedna duhovna usmerjenost v Kristusa in njegovo Cerkev z usklajevanjem zvestobe svoji karizmi in krajevni Cerkvi.

Popoldansko delo zbora se je pričelo s konferenco glavnega asistenta Pietra Schinettija, ki je predstavil življenjski načrt don Boskovih prostovoljk kot posvečenih

z zaobljubami z življenjem in delom za Kristusa v svetu. Salezijanska družina, ki jo sestavljajo salezijanci, salezijanske sestre in sodelavci, se je obogatila še z ustanovo don Boskovih prostovoljk, ki so bile na otvoritvi tudi navzoče.

Delo občnega zbora se je potem nadaljevalo skozi naslednje tri dni in se je zaključilo četrty dan, v petek, 27. junija, z evharistično daritvijo, ki jo je vodil salezijanski inspektor Rudi Borštnik.

Sklepe teh dni je inspektor v

svojem pismu sobratom takole sporočil:

'Delo zbora je bilo zavzeto, v iskrenem iskanju boljšega za učinkovito poklicno naravnost, z izostrenim čutom odgovornosti za delo celotne salezijanske skupnosti. Z velikim veseljem je zbor ugotovil popolno soglasje v temeljnih zadevah poklica in dela salezijancev. To soglasje je zbor dokazal zlasti zadnji dan, ko je izglasoval prednostne naloge za bližnjo prihodnost, obvezne za vsakega salezijanca in posamezne skupnosti. Te prednostne naloge so: skrb za duhovniške, redovniške in druge apostolske poklice, s posebno zavzetostjo za poklice salezijanskih bratov laikov; verskovzgojno delo za ministrante; ovrednotenje vloge ravnatelja po skupnostih; in skrb za duhovno življenje redovnika salezijanca.'

Zbor je v zavesti nebogljenosti pred velikimi nalogami, ki čakajo vse salezijance, izglasoval kot osnovno potrebo za uresničenje vseh prednostnih nalog, ki si jih je zastavil, globoko predanost in zupanje v pomoč Marije Pomočnice ter širjenje pobožnosti do nje po koncilskih navodilih.

Stanis Kahne

SALEZIJANCI 15 LET V MUŽLJI

ZA ORIENTACIJO

V objemu mogočnih rek Tise in Donave na zapadu in jugu ter madžarsko romunske meje na severovzhodni strani, se razprostira nepregledna ravnina, žitnica domovine, dežela najkvalitetnejše pšenice, koruze, olja, sladkorja, vina pa tudi nafte — jugoslovanski Banat. Rodovitna, bogata pokrajina je to. O njej piše pesnik, da je „blagoslovena zemlja banatska“ (Djura Jakšić).

Na 9.300 kvadratnih kilometrih njegove površine živi 700 tisoč ljudi, lahko bi rekli s sv. pismom, „izmed vsakega naroda pod nebom“ (Apd 2, 5). Državne statistike navajajo 30 različnih narodnosti, ki tu živijo; navajajo pa tudi 27 različnih verstev, ki so uradno priznana.

Politično upravno je Banat sestavni del samoupravne pokrajine Vojvodine, ki se ponša z znanim rekom: „Srem, Banat i Bačka — tri srca junačka“. Sedež uprave je Novi Sad. Velika večina prebivalcev Banata so Srbi. Sledijo jim Madžari, Romuni, Slovaki, Rusini, Hrvati, Bolgari in v zadnjem času naseljeni Albanci, Makedonci in seveda povsod navzoči Romi. V široki demokratičnosti socialistične uprave se vse odredbe in obvestila objavljajo v petih jezikih: srbskem, madžarskem, romunskem, slovaškem in rusinskem. V petih jezikih so sestavljeni tudi uradni žigi. V verskem oziru je največ pravoslavnih, ki imajo svojega vladiko v Vršču. Katoličanov je 110 tisoč. Po narodnosti so Madžari (100 tisoč); Bolgarov in Hrvatov in drugih manjšin je le nekaj tisoč.

Cerkvenopravno je Banat Apostolska Administratura, ki jo je od prve svetovne vojne upravljal beograjski nadškof vse do leta 1972, ko so verniki dobili svojega administratorja v osebi msgr. Tomaža Junga, ki ima svoj sedež v Zrenjaninu. Zrenjanin (nekoč Veliki Bečkerek, par let pa tudi Petrovgrad) je upravni, politični, kulturni in verski, pa tudi zemljepisni center Banata. Iz skromnega kmečkega predvojnega mesteca se je v povojnih letih razvil in uveljavil kot važen industrijski center. Danes

šteje 80.000 prebivalcev. V mestu samem so prav tako zastopane vse veroizpovedi, vsaka s svojo cerkvijo ali molilnico. Največ je pravoslavnih Srbov, ki štejejo skoraj 60 tisoč in imajo pet parohij — župnij. Za njimi najštevilnejši so katoličani, 20 tisoč, skorajda sami Madžari, ki imajo dve župniji, eno v centru, drugo v Mužlji.

ZGODOVINA MUŽLJE

Ne iščite je na zemljevidu, ker je ne boste našli, čeprav je sama po sebi spoštovanja vredno naselje s 15 000 prebivalci. Je pa sestavni del mesta Zrenjanina, kakor Šiška ali Vič z Ljubljano.

Mužlja nima dolge zgodovine za sabo. Njeno rojstvo sega v leto 1890 in nastala je iz političnih razlogov. Ob tedanjih pokrajinskih volitvah je srbska stranka imela precejšnjo premoč. Da bi ji bili kos, so madžarski velikaši v naglici preselili predvsem iz severnega Banata 5000 Madžarov, brezdomcev, najemnikov, nemaničev in jim podelili ozemlje južno od Bečkereka med rekama Begejem in Tiso. Novemu naselju so dali ime Mužlja. Nekoliko čudno zveni ta naziv. Domačini pravijo, da prihaja od

molsti — molža, saj so ravno na tem kraju srbski pastirji zbirali svoje črede ovac in govedi, da so jih napojili in molzli. Novim naseljencem je trda predla. Dobili so res zastoj domove in zemljo vsi enako, toda zemlja je bila mačeha. Polja ob reki Tisi, oddaljena tudi 15–18 km od doma, so bila nižinski močvirnat svet, ki je v deževni dobi bil skoraj ves pod vodo, v sušni dobi pa postal trd, da se je ob kopanju iskriko od motike, posevki pa so izgoreli. Dobili so šolo, dobili so cerkev, ustanovljena je bila župnija, a vse to je bore malo vplivalo na naseljence. Iz roda v rod so tolkli revščino, predajali se pijači in surovostim in prav zaradi tega so zasloveli daleč naokoli. Gospodovalno dušno pastirstvo tiste dobe so z odporom sprejemali, dolgoletnega čudaškega župnika s prezirom prenašali.

Velik preobrat je nastopil kmalu po vojni. V mestu so se druga za drugo gradile velike tovarne, se ustanavljala podjetja, modernizirale ceste, posodobilo poljedelstvo. Nekdanje kmečko mestoce Veliki Bečkerek je postal Zrenjanin, privlačen industrijski center, kjer so desetisoči našli zaposlitev. Mužljanski bajtarji in kmetje so prav radi zapuščali trdo kmečko delo in

Posvetitev novega olatarja 24. maja 1975

se zaposlili v tovarnah in mnogo-vrstnih podjetjih. Danes je Mužlja izrazito delavska župnija, le redki starci in starke se še mučijo z ostanki nekdanih kmetij. Močan gospodarski razvoj je prinesel nagel dvig blagostanja, z njim pa tudi neštete probleme sodobnega vero-vanja in dušnega pastirstva.

PRIHOD SALEZIJANCEV

V ta narodnostno mešani in versko razdeljeni svet so prišli prvi salezijanci leta 1965 na prošnjo tedanjega apostolskega admini-stratorja Banata, beogradskega nad-škofa Gabriela Bukatka. Le-ta je močno pritiskal na salezijanske predstojnike in prosil, naj prevza-mejo Mužljo, to veliko, strnjeno madžarsko župnijo. Predstojniki so dolgo oklevali. Osebe bi se še našlo, toda tu so bili potrebni ljudje z znanjem madžarskega jezika. Bilo je tedaj v inšpektoriji več duhovnikov, ki so odlično obvlada-li madžarski jezik, toda bili so starčki pri 70 letih. Prva dva, ki sta prevzela župnijo, sta bila Jožef Tkalec, ki je odlično obvladal madžarski jezik, in Štefan Zorko, ki se ga je dokaj dobro naučil med vojno v dobi internacije na Madžar-skem. Nekaj mesecev pozneje je prišel še tretji, Anton Horvat. Prevzem je bil 1. septembra 1965. Prišli smo, a nismo bili dobrodošli. Verniki in duhovniki so nam to jasno pokazali. Sledeči dve izjavi naj pokažeta razpoloženje tistih dni. Starka, dobričina, pomilo-valno reče g. Tkalcu: „Ali res niste mogli dobiti kruha v Sloveniji, da so vas sem poslali?“ — Drug primer: Obiskal nas je v tistih dneh duhovnik, moj stari znanec, in prvi pozdrav je bil izzivalno vprašanje: „No, gospoda Pogačnik in Držeč-nik ne potrebuje ta duhovnikov, ko vas sem pošiljajo?“

Zaorali smo v trdo. Župnišče sta imeli zasedeno krajevna pošta in ambulanta. Mi trije smo spali v eni sobi, nekaj časa kar na tleh in čakali boljše čase.

Na dve stvari so pa verniki kaj kmalu postali pozorni. Začeli smo zbirati otroke, jih vabiti k vero-nauku, dečke navajali ministrirati, med odmorom smo se z njimi igrali in brcali žogo. Vsa leta po vojni otroci niso imeli verouka, zdaj pa so prihajali po pet, deset, pet-deset... in naraslo je njih število

Ministranti naše veselje in ponos

nad 600 takoj prvo leto. Drugi vplivni dejavnik je bilo madžarsko bogoslužje. Medtem ko so duhov-niki domačini še brali in peli latinsko mašo, smo mi Slovenci prvi uvedli bogoslužje po novih odredbah v domačem jeziku. Na veliko presenečenje vseh, je Anton Horvat v Ečki, prvi v Banatu, obrnil oltar proti ljudstvu in se povezal z verniki. Vsi naši začetni napori so šli v to smer, da se čim bolj približamo vernikom, da nas sprejmejo kot svoje. To se nam je zdel predpogoj za uspešno delova-nje. Trdo je šlo vrsto let, preživeli smo mnogo grenkih, brezuspešnih dni ob zaprtem madžarskem po-nosu. Bili smo na tem, da zapusti-mo Banat, pa končno je le zasijalo

lepše sonce.

Po štirih letih delovanja nas je zapustil g. Jože Tkalec. Zaradi bo-lezni in starosti se je vrnil v Slovenijo. Župnijo je prevzel Šte-fan Zorko, prišle so z leti nove mlade moči, najprej Stanko Trat-njek, zatem Srečko Golob, med-tem ko je dragi in vzorni sobrat Janči Pavel bil dolga leta faktotum postojanke: mežnar, vrtnar, naba-vitelj, krojač, pravi, skrbni gospo-dar. Poleti je bil z dušo in srcem na vrtu, pozimi je pletel košare, delal rožne vence, poleti in pozimi gojil zajčke, svoje „hanzeke“ kakor jih je ljubeznivo nagovarjal. Velik bla-goslov za dom in župnijo je bila skozi devet let zelo sposobna in izredno skrbna šolska sestra Feli-

Sobratje zbrani ob 60-letnici župnika Zorka (v sredini)

cita Arh. Bila je kuharica, perica, snažilka, imela je na skrbi dom, vrt in cerkev, sprejemala in gostila je goste. Vse to je omogočilo, da smo imeli čisto, snažno cerkev, znotraj in zunaj urejen dom in v njem smo se vsi razumeli, se lepo počutili in medsebojno pomagali. Domačini so se začeli približevati, duhovniki od blizu in daleč so nas radi obiskovali. Prav rad k nam zahaja s svojimi gosti g. škof, apostolski administrator iz Zrenjanina, in ponavlja: „Kam pa naj jih peljem? Pri vas je tako lepo urejeno in prijetno, da vsi odhajajo z lepimi vtisi.“

Tudi sobratje iz diaspore, ki delujejo v Beogradu, Nišu, Prištini in Črni gori prav radi pridejo v naš dom, kjer utrjujemo medsebojno povezavo in salezijansko zavest.

NAJLEPŠI OKRAS DOMA

Najlepši okras doma, naše največje veselje pa tudi največja skrb so stotine in stotine otrok, ki se teden za tednom od jutra do večera zbirajo na dvorišču, se igrajo, skačejo, podijo in obiskujejo verouk. Nikar ne mislite, da so ti otroci nekje iz zakotnih krajev, ki jim je dolgčas in zato pridejo sem, da se razvedrijo. Oh ne! To je moderna, sodobna mladina, ki ima močne šolske obveznosti, doma udobnost delavskih družin; mladina, ki pozna privlačnost televizije in stadiona pa tudi versko brezbržnost staršev; mladina, ki doma brca žogo in na križpotjih igra košarko in liže sladoled in žveči gumo in gospoduje popustljivim staršem..., in vendar prihajajo k verouku. Prihajajo, ker je skorajda vsak otrok osebna pridobitev požrtvovalnih katehetov, ki vsako jesen in večkrat med šolskim letom gredo od hiše do hiše, opozarjajo starše na versko vzgojo otrok, vabijo otroke, navezujejo stike. To terja velike napore, mnogo požrtvovalnosti in mnogo časa, obrodi pa tudi lepe sadove. Letos smo imeli pri verouku več kot 800 otrok iz osemletke, okrog 70 pa jih je bilo iz srednjih in višjih šol. Zanje smo zgradili nove sodobne učilnice, nudimo jim kar sodobna katehizacija nuditi zna. Veliko privlačno moč ima na mladino muzika: brenkajo kitare, pihajo trobente, voščijo strune, tolčejo bobne in — pojo. Pojo na sestankih in v cerkvi stare in nove melodije in

črnske duhovne pesmi. Predšolski otroci gibajo nogice in tolčejo ritem z drobnimi rokicami in se smejejo drug drugemu in so srečni. Zada v klopih pa starke in starci začudeni dvigajo glave kot da vidijo in slišijo nek nov, njim nepoznan svet. Duša godbe in petja je s. Kornelija, notredamska sestra, ki je organistka in obenem kvalificirana katehistinja.

Novo, lansko leto zgrajeno poslopje, je omogočilo zbiranje mladine in tako je naša postojanka postala tudi mladinski dom, kjer se občasno zbira in srečuje mladina iz celega Banata s svojimi voditelji. Fantje in dekleta — vajenci, delavci, srednje in višješolci preživijo skupaj ves dan ob branju in meditaciji svetopisemskih odlomkov, razpravljajo o svojih problemih, vmes pa se sproščajo v skupnih zabavah in zaključujejo s pesmijo in molitvijo ob evharistični mizi. „Evangelij mladim“ ni le trenutno geslo, marveč naš stalni načrtni program, naše največje breme in nenehno prizadevanje.

Ostale zamotane probleme sodobne pastorizacije skušamo reševati po danih nam možnostih. Katehizacija odraslih, priprave na zakon, zbiranje mlajših družin, skrb za bolnike, evharistično življenje vernikov, obiskovanje družin, to je naš „vsakdanji opravke“ (2 Kor 11, 28). Madžari imajo radi paradne verske nastope, zunanje svečanosti ob priliki krsta, birme, poroke; so pa težko dovezetni za notranje zakramentalno življenje. Kljub navideznim neuspehom orjemo, sejemo, zalivamo, saj „Bog lahko iz kamnov obudi otroke Abrahamu“ (Lk 3, 18). In končno: „Božje kraljestvo ne pride tako, da bi zbujalo pozornost. Božje kraljestvo je med vami“ (Lk 17, 20—21).

OKOLIŠKO PODROČJE

Naš center, bivanjska in izhodiščna postojanka je Mužlja. Sem pa spada še obširno področje, ki ga iz njega oskrbuje.

EČKA — 12 km oddaljeno veliko naselje s 5000 prebivalci, do leta 1945 močna nemška župnija z mogočno farno cerkvijo. Danes živi tam 200 katoličanov, večina Madžarov, ki so razpršeni med Romuni in Srbi. Zato je pastoralno delo dokaj težko in malo učinkovito.

LUKINO SELO — 15 km oddaljena kmečka vas z odličnimi vrtovi, ki zalagajo med mnogimi drugimi zrenjaninske tržnice. Šteje 700 Madžarov, dobro stoječih kmetov in vrtnarjev. Žal pa so se v povojnih letih med njimi ugnezili baptisti in razvili dokaj močan prozelitizem.

BELO BLATO — 24m oddaljena vas ob Tisi in ob prostranih ribogojnih jezerih. Šteje 2000 prebivalcev. Polovica so Slovaki, evangeličanske vere, in imajo svojo župnijo. Druga polovica so katoličani, Madžari in Bolgari, s samostojno župnijo, ki jo upravljajo iz Mužlje z madžarskim in hrvaškim bogoslužjem.

Na vseh teh postojankah imamo redno službo božjo ob nedeljah in reden verouk en dan v tednu.

BOKA IN NJENO PODROČJE

O veliki noči letos smo prevzeli novo obširno področje, ki se razteza v nedogled med Zrenjaninom in Vrščem ob romunski meji. Središčna točka je župnija Boka, 40 km jugovzhodno od Zrenjanina, kamor se je letos spomladi naselil po postavi majhen, po duhu pa podjeten in žilav sobrat Anton Horvat. Z Boko in njenimi podružnicami je prevzel še 2 samostojni župniji, Neuzino in Jaša Tomić. To je nepregledno področje stotine in stotine kvadratnih kilometrov, kjer živijo razsejani katoličani — Madžari, Bolgari, Hrvati iz Zagorja in celo nekaj kolonistov iz Prekmurja. Vsa leta po vojni je v verskem oziru bila zapuščena ledina, kamor je le ob redkih prilikah stopil duhovnik. Zdaj imajo rednega dušnega pastirja, ki trebi, čisti to divjino in jo z mladostno energijo pripravlja, da postane spet njiva božja.

1. septembra letos poteče 15 let, odkar delujemo salezijanci v Banatu. Preživeli smo leta težkih naporov, grenkih razočaranj, doživeli pa tudi radostne, slavnostne, dejal bi triumfalne dneve verske obnove in raznih proslav. Niso nas strla razočaranja, nismo se prevzeli ob uspehih. Oddaljeni od domačega kraja, smo z zaupanjem v Marijino pomoč orali in sejali ob sladkem upanju v Gospodovo obljubo, da so „naša imena zapisana v nebesih“ (Lk 10, 20).

Štefan Zorko

VELIKO ZNAMENJE

Mati Terezija iz Kalkute, po rodu Jugoslovanka, je konec junija obiskala Ljubljano. Prispela je iz Madrida, dan po prihodu je v Skopju odprla novo hišo za svoje sestre, različnih narodnosti in različnih polti: Albanka, dve Indijki in Maltežanka.

Obiskala je tudi Ljubljano. En sam popoldan je obiskala pristojne oblasti na Magistratu, šolske sestre v ljubljanskem semenišču, srečala se je s posebno skupino škofov, duhovnikov in redovnikov, sester in laikov v nadškofijski dvorani, z velikim številom ljudi se je v stolnici udeležila mašne daritve, nakar je potekal pogovor z ljudmi na škofijskem dvorišču.

To je bil popoldan velikih presečenj: preprostosti in izvirnosti Nobelove nagrajenke za mir, označevalke ljubezni do Kristusa in Marije, velike pobudnice molitve in žrtve, razodetja veselega darovalca, uboštva, radikalne pripadnosti evangelijskim svetom, pobudnika miru in veselja.

Ljubljanska stolnica še ni doživela takega števila ljudi. Vse do stopnic daritvenega oltarja je segal bogat velik grozd ljudi, glava pri glavi s pogledi uprtimi naprej in misli so se ustavljale pri materi Tereziji, ki je s svojo sestro Indijko bila v prvi vrsti. Skromna, sključena, s sklenjenimi rokami je molila, spremljala mašno daritev, vsa zbrana. Ni naključje, da je med množico vernih prevladovala mladina, saj je predvsem ta današnja mladina sprejemljiva za resnična in

nesebična dejanja. Spregovorila je na koncu maše.

V nadškofijski dvorani je mater Terezijo v imenu velikega števila udeležencev pozdravil ljubljanski nadškof dr. Šuštar: „Vaš obisk veliko pomeni za vse nas, za našo družbo in za Cerkev v Sloveniji. Vi ste oseba, ki povezuje domala ves svet in ljudi najrazličnejših dežel, družbenih oblik, socialnih slojev v prizadevanju za mir, za bratstvo,

nešteti redovnic, mater in sester v naših redovnih družinah, ki nesebično in požrtvovalno, a tiho in skrito delujejo za človeka... Vi ste misijonarka v najglobljem pomenu besede, ker imate svetu nekaj povedati... S svojim zgledom ste prepričljiva nosilka evangelija, vsem ste nam v zgled in spodbudo. Dokaz ste, kaj zmora živa vera v Boga, zaupanje in popolna predanost Bogu in ljudem. Bog vas je izbral za posebno orodje v svojih rokah. Ves svet je postal na vas pozoren. Postali ste budilka vesti za vse človeštvo, da bi vsi spoznali svojo dolžnost do bratov

Mati Terezija v ljubljanski stolnici

Bodite dobri in usmiljeni! Naj nihče ne pride k vam, ne da bi odšel od vas boljši in srečnejši. Bodite živi izraz božje dobrote: z dobroto na obrazu, z dobroto v očeh, z dobroto v smehljaju, z dobroto v priskrbenem pozdravu. Med reveži smo luč dobrote za revne. Otrokom, ubožcem in vsem, ki trpijo in so zapuščeni, podarite vselej srečen nasmeh — podarite jim ne samo svojo skrb, tudi svoje srce.

Mati Terezija iz Kalkute

sožitje in v prizadevanju za bratsko pomoč v resnični ljubezni... Iščejo vas mladi, ker jim nudite nov smisel življenja, ki ni v sebičnem uživanju, temveč v služenju sočloveku. Dokaz ste, da je dandanes med ljudmi še vedno živ smisel za človeka, njegovo dostojanstvo... S svojo osebnostjo in s svojim delom izzivate ves svet. Postavljate mu vprašanje, pred katerim se mora odločati, kako potrebne so temeljne etične vrednote, kako potrebni so ljudje, ki imajo srce za druge... Zastopnica in predstavnica ste nešteti žena in mater, ki hočejo biti v službi življenja... Zastopnica in predstavnica ste tudi

in sester. Sami ste ubožni, ves svet pa je po vas postal bogatejši. Postali ste svetu dokaz, da je bogat tisti, ki daje in pridobi druge za to, da dajejo."

Dolgo je mati Terezija govorila o svojem delu, odgovarjala na vprašanja, ki so jih navzoči zastavljali. Med drugimi ji je zastavil vprašanje tudi salezijanski inšpektor Rudi Borštnik: „Mati Terezija, veliko poklicev imate. Težko je vaše poslanstvo. Kako ti poklici vztrajajo v tako napornem poslanstvu?"

Mati Terezija je odgovorila: „Današnji fantje in dekleta hočejo

predvsem videti, manj slišati. Oni gredo na vse ali nič. Res je, imamo veliko poklicev. Noviciate imamo v Indiji, v Rimu, Afriki, Filipinih, New Yorku... Na vseh teh mestih je polno mladih ljudi. In kaj iščejo? Iščejo resnično ubožno življenje, molitev ter popolno darovanje v služenju ubogim. Tako pišejo tudi v svojih prošnjah za sprejem. Mlada Američanka mi je pisala: Natančno vem, da imam poklic redovnice. Vem, da moram Bogu darovati svoje življenje. Več redov sem obšla, toda to, kar sem tam videla, to imam že sama. Če grem v ta red ali oni — nimam kaj posebnega dati Bogu! Sedaj je pri nas kot novinka. Ne skriva sreče,

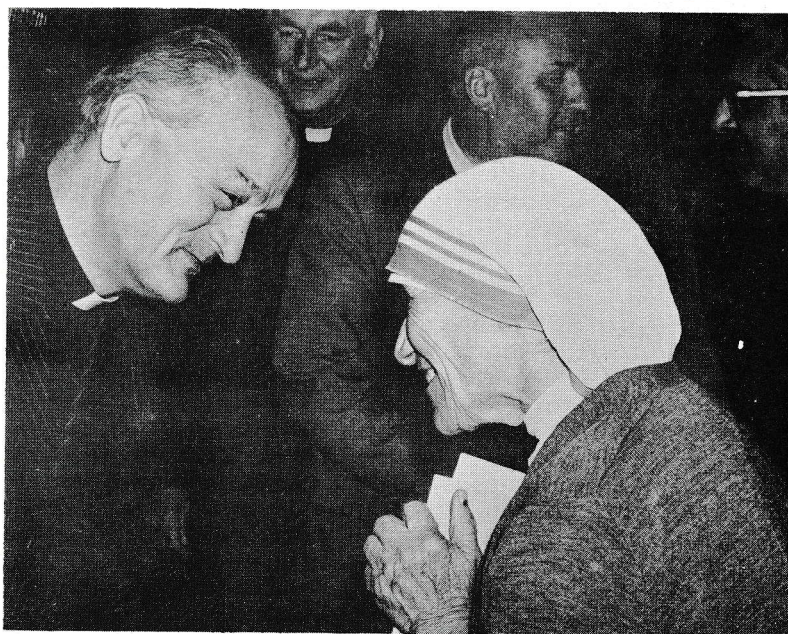
ker je našla to, kar je iskala. Naš red je težak, toda z molitvijo in češčenjem Najsvetejšega zmoremo vse. Dan začnemo in sklenemo z molitvijo, prav ta nas povezuje z ubogimi. Uboštvo je za nas svoboda, radost in moč. Če izgubimo to, smo izgubile svojo učinkovitost... Ljudje nam govorijo, da izgublamo čas in trošimo moči s tistimi, ki nimajo ničesar. Zares z ljudmi smo veliko časa, predvsem s tistimi, v katerih ni nobenega upanja več — mi moramo biti njihovo upanje. Nimajo ljubezni, mi moramo biti njihova ljubezen in njihova radost.

Veliko poklicev imamo. V Indiji je 311 novink, v Rimu 58, v Afriki

20, na Filipinih 26, v New Yorku 16. V Zagrebu, kjer so že nekaj časa štiri naše sestre, je zdaj še prav toliko aspirantk. Upam tudi, da jih bo več, predvsem pa molite, da se bo tudi kakšna Slovenka odločila za naše vrste..."

To je nekaj utrinkov iz srečanja z materjo Terezijo. Jugoslovanski verski tisk je v tistih dneh zabeležil, da je mati Terezija osvojila ljubljance — v enem samem popoldneu. Številni udeleženci srečanja so ji v roke izročali darove za njene uboge, umirajoče v Kalkuti, za gobavce — za dobrodelne namene.

Ravenko

Mati Terezija in inspektor Rudi Boršnik

DELO IN MOLITEV

Ne moreš sodelovati v neposrednem apostolatu, ne da bi bil človek molitve. Moramo se zavedati, da smo eno s Kristusom, kakor se je sam zavedal, da je eno z Očetom. Naša dejavnost je le tedaj res apostolska, če dovoljujemo njemu, da deluje v nas in po nas s svojo močjo, s svojimi željami in svojo ljubeznijo. Moramo postati sveti, pa ne zato, ker se želimo čutiti svete, ampak zato, da more Kristus v celoti zaživeti v nas svoje življenje.

Radi molite — večkrat čez dan začutite potrebo po molitvi in se potrudite z njo. Molitev širi srce, da more sprejeti vase Boga samega, ki se daruje. Prosite in iščite in srce se vam bo zadosti razširilo, da ga boste lahko sprejeli in obdržali kot svojo lastnino.

Mati Terezija iz Kalkute

SALEZIJANEC IVAN MATKO V SELAH NA KOROŠKEM

Pred nekaj meseci je salezijanec Ivan Matko obhajal svoj 70. rojstni dan. Po koroškem listu Nedelja z dne 18. maja ga tudi mi predstavimo našim bralcem.:

Ivan Matko se je rodil 2. maja 1910 v Gančanih na Prekmurskem, salezijanski duhovnik je postal leta 1938. Med vojno se je posvečal vzgoji mladine v salezijanskem zavodu in oratoriju na Rakovniku v Ljubljani. Po vojni je s številnimi sobraty prišel na Koroško, ki mu je postala druga domovina. Najprej je bil kaplan v Tinjah, leta 1952 pa je prišel kot kaplan v Sele.

Z velikim idealizmom se je poleg dušnega pastirstva lotil dela za mladino na verskem, kulturnem in športnem področju.

Na njegovo pobudo se je prav v Selah začela organizirana pomoč misijonskim bogoslovcem. Verjetno sam ni slutil, kako velikansko akcijo je s tem sprožil, saj je južna Koroška po tem njegovem delu za podporo misijonom edinstvena v Avstriji. Znal je zbuditi med svojimi farani globoko misijonsko zavest. Samo Selani so v teh letih podprli 38 misijonskih bogoslovcov.

Že živahno kulturno življenje v Selah se je po njegovem prihodu razmahnilo na več področij. Ustanovil je folklorno skupino, ki ob-

staja še danes. V tem času je z igralsko skupino pripravil preko 100 iger. Ustanovil je športno društvo DSG Sele in se veliko ukvarjal z mladino in otroki.

Gradnji nove farne cerkve se je posvetil kot življenjski nalogi z dušo in srcem in z veliko ljubeznijo do Marije Pomočnice kristjanov.

Do svojega 69. leta je ostal v Selah kot kaplan in desna roka ostarelega župnika. Lani je bil imenovan za provizorja.

Ob njegovi 70-letnici mu priskrbo čestitamo in se mu zahvaljujemo za trud, ki ga mu med nami nihče ne more poplačati in za ljubezen, ki je farani dostikrat nismo razumeli...'

Po Nedelji 20/80 — stk

MOJE DELO ZA VIETNAMSKÉ POKLICE

**PRIPOVEDUJE MISIJONAR
ANDREJ MAJČEN**

Na praznik blaženega Leopolda Mandiča sva sedela pri tem ljubem kofetku v Želimljem in ste mi rekli (namreč urednik Salezijanskega vestnika), naj bi kaj napisal 'iz mojih spominov' za vašo časnikarsko torbo. Pa še gospod Borštnik, inspektor, ki je ujel najin pogovor, je spodbujal: 'Kar napišite, da bomo imeli kaj tudi za našo zgodovinsko dokumentacijo, pa še o poklicih napišite kaj', ste mi dodali.

Moje misli so mi tisti večer odhajale v Macao, kjer sem prav tisti večer (1952) poslušal navdušeno petje Portugalcev in Kitajcev, ki so peli Fatimski Mariji na čast. Drugega dne, res zelo utrujen, sem šel maševat nekoliko preje, da bi potem lahko bil na razpolago za spovedovanje mladim Kitajcem, ki so se radi drenjali okrog moje spovednice, ker sem spovedoval v bolj preprosti portugalščini. Nenadoma, prav 13. maja na Fatimski praznik, me je prevzela silna slabost, obliil me je mrzel pot in zgrudil sem se na stol. Eno uro pozneje sem bil že na operacijski mizi v bolnišnici sv. Genara na hribu pred morjem, ki je šumelo pred Macaom. Dobri ravnatelj Giacomino mi je podelil bolniško maziljenje. Operacija je bila težka, šlo je za pretrgano kilo, trajala je tri ure. Po operaciji so me zdravniki vpraševali, kaj pomeni 'Marija pomoč kristjanov', ki sem jo med operacijo šestkrat ponavljal v slovenščini.

Nekaj tednov pozneje me je zopet obiskal moj inspektor Braga, prava dobričina, in mi je dejal: 'Upam, da boste kmalu okrevali in boste začeli po 17. letih apostolata v Junanu nov apostolat v Vietnamu. Čaka vas 500 fantov, sirot, v Hanoju.' Odvrnil sem: 'Prav rad se odzovem, zato ker ste mi rekli, pa tudi zato, ker vem, da je v Vietnamu možnost veliko redovniških in duhovniških poklicev.'

Po odhodu gospoda inspektorja sem se v postelji pokrtil z rjuho in zaprl oči, da bi se lažje postavil v Marijino pričujočnost in se z njo pogovoril o mojem novem poslanstvu za poklice in za revno, a simpatično vietnamsko mladino.

Ko sem se meseca oktobra 1952. leta poslavljaj od gospoda Braga na dan sv. Terezike pred poletom v Hanoj, mi je zaklical v slovo: 'Priporočam ti poklice!'

Dvaindvajset let delovanja v Vietnamu mi je stalo to njegovo priporočilo za poklice neprestano pred očmi in globoko v duši. Zanimivo, ob prihodu v Hanoj, mi je novoposvečeni škof Seitz v napitnici izrazil željo: 'Izročam vam 500 sirot v Mestecu Kristusa Kralja, med katerimi upam boste lahko našli lepe salezijanske poklice.' Isto mi je ponavljal poznejši kardinal in tedanji hanojski škof Jožef Marija Khue: 'Želim, da bi si vzgojili veliko vietnamskih salezijanskih poklicev ...'

S 50. leti sem se začel učiti vietnamščine, da bi se usposobil za novo poslanstvo. Kot ravnatelj tega deškega 'mesta' sem moral reševati tisoč problemov med vojno viхро, ki je takrat divjala med Francozi in vietnamskimi partizani. Moje geslo tedaj in vedno je bilo: prizadevaj si držati moralno življenje teh 'nemačičev' in žrtev nesrečne vojne kolikor se da visoko s pobožnostjo do Marije Pomočnice, z zdravo vzgojo in z iskanjem poklicev. Gospod Giacomino je takoj začel organizirati ministrante v družbico malega klera, da bi po njej spoznavali Jezusa in Marijo in se posvetili službi oltarja. Kupili smo jim lepe obleke, imeli z njimi sestanke, se navduševali za marijansko pobožnost in pripravljali slovesnosti Mariji v čast. Sami so sestavljali večerne govorčke o Mariji in se navduševali za salezijanski poklic. Čeprav še nisem obvladal lepe vietnamščine, so zlasti spodbude pri večernih govorih padle na rodovitna tla.

Zaradi vedno večje vojne vihre smo sklenili prenesti bogoslovno semenišče na varnejše mesto v Banmethuot in Kuntung. Od mnogih, ki so naredili prošnjo, smo izbrali skupaj s škofijskim vodstvom 60 kandidatov za bogoslovje.

Toda preseljevanja ni bilo konca. Škof Seitz, ki je ustanovil deško mesto v Hanoju, me je hrabil, da se je tudi on kakor don Bosko selil iz kraja v kraj, preden se je njegovo delo zakoreninilo. Tako sem moral tudi jaz svoje

sirote seliti tudi iz Banmethuota v Kontum, potem v Govap, Thuduc, nato v Sajgon, iz Sajgona pa na 1600 m visoko planoto v Dalat in Tramhanh.

Kamorkoli smo prišli, povsod nam je Marija pošiljala vedno novih fantov iz dobrih starih katoliških družin. V Thuducu me je oče našega aspiranta Ujenga povabil na dom in pokazal oltarček prednikov in dejal: 'Tu poleg Marije Pomočnice so tudi relikvije naših prednikov, ki so dali pred sto leti življenje za vero. 'Kri mučencev je seme novih kristjanov in poklicev. Prepričan sem, da so prav ti vietnamski mučenci, ki jih je čez 110 tisoč, med katerimi je kar 40 blaženih, izprosili od Boga toliko novih poklicev.'

Leta 1960 se je nabralo kar 260 kandidatov za salezijanski poklic. Bogu in Mariji sem hvaležen, da mi je dal službo ravnatelja in magistra, da sem mogel oblikovati prve vietnamske poklice. Ko sem po 10. letih predal to službo svojemu nasledniku Mateju Kingu, je bilo naše delo v Vietnamu v velikem razvoju. Lahko bi ga primerjal z don Boskovimi sanjami, ko je gledal v raznih salezijanskih zavodih na tisoče mladine, med njo pa so se z veselimi obrazi igrali aspiranti in mladi kleriki in starejši salezijanci. Naši aspiranti so vsako nedeljo razgibali oratorij z dva tisoč fanti po raznih vaseh, obiskovali fante po jetnišnicah in sirotišnicah s pesmijo, katekizmom in igrami; salezijanske sestre pa so imele na svojem dvorišču v dveh oddelkih zjutraj in popoldne ob nedeljah in praznikih kar tri tisoč otrok in deklet. V tem živčavu si videl mlade sestre, novinke in aspirantke v svojih redovnih oblekah ... Mislim, da je bil don Bosko res vesel.

To kar je vatikanski zbor določil, smo mi čutili že veliko poprej: misijonarji moramo delati z vso paro, da vzgojimo domače salezijance in salezijanke, ki naj čimprej prevzamejo vodstvo družbe. Leta 1970 nismo mislili, da bo prišel dan predaje vodstva tako kmalu.

Moja naloga v tem obdobju je bila pripravljati v Govapu poklice salezijanskih pomočnikov, najboljše poslati v medredovniški aspi-

Nadaljevanje na str. 16 spodaj

BOLNIKI IN INVALIDI NA ŽALOSTNI GORI PRI MOKRONOGU

Precej veliko župnišče, dvesto metrov pod romarsko cerkvijo Žalostne Matere božje (iz leta 1670) in svetih stopnic, je že drugič nudilo topel dom invalidom in bolnim, predvsem iz Dolenjske. Za domače bolne in invalide ter starejše pa je že nekaj let tako srečanje.

Duša srečanja sta lazarist Jože Zupančič, urednik Prijatelja ter s. Mihelanga s svojimi sosestrami iz družbe Marijinih sester in Cerarjevo mamo. Pomagajo pa mladi zdravi prijatelji, fantje in dekleta. Veselje, ki ga bereš na njihovih obrazih zgovorno priča o sreči, ki izhaja iz ljubezni, ki se daruje in osrečuje. To si lahko bral na obrazih Nade, Alenke, Toneta, Fani, Cilke, Janeza, Stojana, Anice...

Srečanje se je pričelo že v petek 30. maja, končalo pa se je v nedeljo s kosilom. Zbralo se je okrog 20 udeležencev bolnikov.

Prisrčen pozdrav, beseda, nasmeh, pesem, pozneje pa še veselo vzdušje pri večerji in skupna molitev, je kaj kmalu povezala vse v prijetno bratsko skupnost.

H graditvi bratske-sestrske skupnosti je še bolj prispevalo sobotno delo po skupinah. To je bil čas medsebojnega duhovnega in človeškega bogatenja. Vsa ta doživetja so potem povezali z mašno daritvijo.

Nekaj izjemno lepega sta bila vesela večera. Že petkovo predstavljanje je odkrilo čudovite darove, s katerimi je Bog obdaril takšno ali drugačno telesno prizadetost. Pavla iz Boštanja zna kvačkati, Franci iz Šentjanža riše, Tone blizu Litije s smehom prizna, da opravlja kar štirinajst poklicev, za hobi tudi kaj napiše za Prijatelja... V soboto pa kar ni hotelo biti konec domislicam in veselemu doživetju.

Središče srečanja je bila evharistična daritev v svetišču Žalostne Matere božje. Slavje je še povečal praznik prvega obhajila naših 27 prvoobhajancev. Med mašo je prepeval otroški zborček. Slavje je napovedala Nada, predstavnica mladih iz župnije, potem prvoobhajancev Francita in Slavke staršem. Med mašo so invalidi sami izrazili prošnje Kristusu. Osebna izpoved vere in zahvale invalidke Tilke je priklicala marsikatero solzo veselja in zahvale Bogu. Na koncu maše pa so prvoobhajanci izročili s smejočimi se očmi nageljne najprej staršem, potem pa še invalidom.

Prepričan sem, da bo ta praznik lepo vplival na naše župnijsko občestvo. S poglobljeno pobožnostjo do Evharistije in Marije bo brez dvoma naša župnijska skupnost zaživela prenovljeno krščansko življenje.

Anton Maroša

MOJE DELO ZA VIETNAMSKÉ POKLICE

Nadaljevanje s prejšnje strani

rantat v Thuduc, kjer naj bi na zunanjih univerzah študirali razne stroke in se usposobili za profesorje in ravnatelje šol za politehniko, da bi kot profesorji in inženirji vodili naše obrtne in tehniške šole, za katere so prosili domači škofje; kandidate za duhovnike pa smo pošiljali na univerzo za razne predmete, ki naj bi jih potem poučevali v naših srednjih šolah in bogoslov-

nicah. V Tramhanju pa je pod vodstvom mojega naslednika Kitajca, ki je prišel tudi kot misijonar med Vietnamce, študiralo 350 fantov od 7. do 9. razreda.

Nepričakovano je prišel tisti 30. april 1975, ko sem izročil vodstvo aspirantata, vodja salezijske družbe v Vietnamu pa njeno vodstvo, v roke mladim vietnamskim sobratom in Marijinemu varstvu.

Še leto dni sem ostal kot magister s svojimi novinci. Julija 1976 pa sem se dokončno moral poslo-

viti. „Ljubite Marijo, ljubite Evharistijo“, sem dejal, ko sem jim dajal blagoslov Marije Pomočnice. O da bi ta blagoslov starega Abrahama, kot so dejali, ostal na tej čredici 130 vietnamskih sobratov in 20 salezijskih sester!

Odšel sem, toda Marija še vedno — po težavah in preizkušnjah vseh vrst — živi in deluje med njimi, da postanejo prave Gospodove priče v tem simpatičnem vietnamskem narodu, ki tako zelo ljubi Marijo.

Na dan sv. Marije Mazzarello, 1980.

Mašenfu

PET SALEZIJANK SLAVI SVOJ ZLATI JUBILEJ

Kdo bi mogel doumeti tiho srečo naših jubilažk, ko se ob letošnjem 5. avgustu zahvaljujejo za milost redovnega poklica. Poklical jih je On, vsako na svoj način. Sledile so temu klicu in danes srečne gledajo nazaj na pot, ki so jo čvrsto hodile preko težav, sredi veselja in trpljenja, v blagor mladini.

Bilo je pred 50. leti, ko je v Italiji, v Nizzi Monferrato naredilo v Družbi HMP zaobljube 10 slovenskih sester: tri od njih so že v večnosti: s. **Franciška Božič**, ki je umrla že l. 1936 v Italiji, s. **Marija Omrzel**, umrla kot misijonarka v Damasku l. 1961 in s. **Marija Žitek**, tudi ona je umrla kot misijonarka v Jeruzalemu l. 1966.

Dve še delujeta v misijonih se nam tu in tam Oglasita. To sta: s. **Terezija Medvešek**, ki deluje v Indiji v Kalkuti in s. **Julija Špur**, ki živi v Braziliji, Mato Grosso, v mestu Uberlandija.

V domovini pa živi tiho, skromno, skoraj neopazno ostala petorica: na Bledu, na Reki, v Zagrebu in v Želimlju. To so naše skromne marjetice, ob katerih se vsako rad ustavi. S svojim zgledom tihega darovanja kažejo lepoto redovnega življenja in pričajo za vrednote božjega kraljestva. To so: s. **Antonija Babič**, s. **Terezija Bregar**, s. **Agata Brunec**, s. **Antonija Domanjko** in s. **Antonija Mataj**.

Rade bi vedele, kako ste začutile redovni poklic in vstopile v družbo HMP? — S. **Terezija Bregar**: „Doma smo večkrat prebirali knjigo „Življenje svetnikov“ in „Zamorčka“. Želela sem postati redovnica in iti v misijone. Slučajno mi je prišel v roke „Salezijanski vestnik“, kjer sem brala, da v Italiji radi sprejemajo slovenska dekleta v družbo Hčera Marije Pomočnice. Ugajala mi je ta novica in sem sklenila, da grem. Prijavila sem se na Rakovniku za sprejem. Gospod Franc Volčič nas je z Babičevo, Božičevo, Omrzelovo in Medveškovo poslal v Italijo, v Nizzo Monferrato.“ — S. **Antonija Mataj**: „Za družbo Hčera Marije Pomočnice sem zvedela po „Salezijanskem vestniku“, ki sem ga rada prebirala. Želela sem postati redovnica. Moja prijateljica je že vstopila h Križar-

kam in me vabila, naj bi ji sledila. Verjetno bi bilo tako, če bi ne bilo tistih sanj. Res je, da sanje nič ne pomenijo, vendar meni so veliko. Ta prijateljica me je povabila na preobleko. Za nekaj dni sem se ustavila v njeni redovni hiši. Neko noč sem sanjala, da grem k njej, a me je sredi ceste don Bosko zgrabil za rame in mi rekel: „Ne, ne, ti si moja!“ Od tedaj dalje sem le mislila, da bi šla v Italijo, kjer je že živel s. Terezija Mencigar, iz moje rojstne vasi. Po petih letih se mi je želja uresničila. — S. **Agata Brunec**: „Božji klic sem začutila že v šolskih letih. V naši župniji so delovale sestre sv. Križa. Skrbele so za cerkev, vodile Marijino družbo in otroški vrtec. Videvala sem jih le v cerkvi. V srcu pa se mi je vzbudila želja, da bi tudi jaz postala sestra. Ko sem se nekega dne vračala s polja, se mi je zdelo, kot bi me zahajajoče sonce vabilo: „Pridi v mojo smer!“ Takrat še nisem vedela, da so naše sestre v Italiji. Redovnica sem hotela postati, da bi bolj gotovo prišla v nebesa in da bi pomagala ubogim mladim, ki so se zgubljali na slabih poteh. Moj najstarejši brat je hodil v Oratorij k salezijancem v Veržej. Večkrat je pripovedoval, kako imajo salezijanci fante radi. Pri skupni večerni molitvi nam je nekoč rekel: „Danes nam je gospod svetoval, naj vedno zaključimo naše molitve z vzdihljajem „Marija, pomoč kristjanov, prosi za nas!“ — Od takrat naprej smo doma vedno dostavljali ta lepi zdihljaj našim običajnim molitvam. Mislim, da je moj poklic odvisen tudi od tega. Ko sem v Veržeu videla salezijansko delo med fanti, sem nekoč rekla svojemu spovedniku, če so na svetu kakšne sestre, ki tako skrbijo za uboga dekleta, kot oni za fante; takoj da bi vstopila k njim. Povedal mi je, da so in da je v Italiji že nekaj Slovenk med njimi in nekaj deklet, ki se pripravljajo na ta poklic.

S. **Antonija Domanjko**: „Večkrat sme opazovala neke sestre, ki so hodile v Alijaševce pobirat živež za reveže, ki so jih oskrbovale. Mislila sem, da bi tudi jaz postala redovnica, a ni me veselilo bolničarsko delo, ker sem se bala krvi.

Ko pa je odšla sosedova Angela v Italijo in sem zvedela, da so jo napotili tja salezijanci iz Veržeja, sem se tudi jaz odločila, da ji sledim. Mislila sem si, da imajo gotovo tudi sestre tako delo kot ga imajo salezijanci. Imela sem zelo rada Marijo in njej sem se priporočala v vseh zadevah. Vem, da me je ona pritegnila k sebi in storila, da sem lahko postala Hčera Marije Pomočnice.

— **Kako so gledali vaši starši na odločitev, da odidete v Italijo?**

S. **Agata**: Skoraj vsem so branili. Tudi moji so mi odsvetovali, rekoč da so tudi v domovini redovnice. Toda takih, kot sem si jih želela jaz, jih ni bilo. Posebno materi je bilo težko. Bog pa mi je starše prej vzel k sebi in mi tako pripravil odpoved od mojih domačih in od rojstnega kraja, lažjo. V domovino sem se prvič vrnila po 30. letih, 1. 1958.

— S. **Domanjko**: „Domači so mi branili, češ, zakaj prav v Italijo, ko je pa tudi tukaj mnogo samostanov. A vendar, ne samo jaz, temveč vse smo čutile, da nas Bog kliče tja. Don Bosko nas je vabil med svoje, naši bratje salezijanci pa so nam velikodušno pomagali priti do cilja. Želeli so, da bi njihove sestre začele svoje delo tudi v Sloveniji, zato so veliko pisali in govorili o salezijanskih sestrah in navduševali dobra dekleta za žrtve, ki jih čakajo. Me same smo bile pa prepričane, da se ne bomo nikdar več vrnile domov. Nekatere smo želele iti v misijone, zato nam je bilo čisto vseeno, kam gremo, da bi le dosegle svoj cilj. Povsod me je spremljala misel: „Kadar Bogu kaj daš, nikar ne jemlji nazaj!“

— **S kakšnimi občutki ste se znašle v Italiji?**

Prišle smo v dveh skupinah: prva v oktobru, druga v januarju. Vsako skupino je spremljal nekdo od salezijancev, saj bi se same ne znašle v tujini, ker nismo poznale jezika. S. **Julka Špur** se je že nekaj časa v Veržeu učila italijanščine, druge pa nič. Ko smo prišle v Nizzo, smo našle tam naše slovenske sestre, ki so nas pričakovale. S. **Amalija Rak** nas je učila italijanščine. Kar kmalu smo se začele sporazumevati z drugimi. Domožja nam ni manjkalo, vendar smo se čutile srečne. Čutile smo božjo bližino in varstvo Marije Pomočnice. Privlačevalo nas je veselje do salezijanskega načina vzgoje in mladina, ki nas je potrebovala. V

hiši je bilo veliko mladine: okrog 200 deklet. Včasih smo se me kandidatinje znašle skupaj z njimi v prostem času.

— **Kaj pa v noviciatu?**

Bilo je zelo lepo. Že sami napisi po stenah, kot: „Bog me vidi“ — „Bog, duša, večnost“ in drugi, so naredili na nas poseben vtis. V noviciatu nas je bilo okrog 100: 34 iz prvega letnika in 70 iz drugega. Bil je zares mednarodni noviciat. Nam Slovenkam so zaupali v oskrbo del parka s kapelico sv. Jožefa, kar nam je bilo v veliko veselje. — Hitro so potekali dnevi noviciata in prišel je 5. avgust 1930, ko smo naredile svoje prve zaobljube. — Kot sestre smo se razkropile po raznih hišah. Več od nas je obiskovalo vzgojiteljsko šolo v Casale, nektare so se pa izpopolnjevale v glasbi. Večinoma smo potem delale v otroških vrtcih.

— **S. A. Domanjko** pripoveduje: Tisto leto sem delala v otroškem vrtcu v Borgu San Martino. Prišla je na obisk naša vrhovna tajnica in nas navduševala za misijone. Tudi jaz sem napisala svojo prošnjo in jo dala v škatlo, ki jo je ona pripravila v ta namen. A M. Clelia Genghini je odšla že prej in moja prošnja je ostala v škatli. — Naslednje leto, l. 1937, so me poslali v domovino. Se vidi, da je bila taka božja volja!

Kako ste sprejele novico, da bodo v Jugoslaviji salezijanske sestre začele s svojim vzgojnim poslanstvom?

— Z velikim veseljem in navdušenjem. Čeprav smo vedele, da bodo začetki težki, smo bile pa tudi prepričane, da nam bo Bog po-

magal. Vesele smo bile, da so med prvimi poslali v domovino s. Alojzijo Domanjko, ki so jo v Italiji zelo cenili in tudi me smo se rade obračale nanjo, saj je imela mnogo izkušenj. Ko smo se druga za drugo vračale v Slovenijo, nas je materinsko sprejela, obkrožala in vodila vse do svoje smrti. — Na Karlovski cesti v Ljubljani smo skrbele za dekleta in vodile otroški vrtec, vodile smo gospodinjstvo v salezijanskem vzgojnem zavodu na Selu pri Ljubljani in v Splitu. Po vojni smo se za nekaj časa zaposlile po tovarnah. Povsod smo nosile v srcu zavest, da smo redovnice. Marsikdo nas je nagovarjal naj se oklenemo drugega poklica in si ustvarimo družino. V nas pa je bila le ena želja, da bi se čimprej spet lahko vrstile v skupnost. Za vse na svetu ne bi hotele zapustiti redovnega življenja. Srečne smo bile, ko smo se spet vse znašle skupaj. Kljub težavam in razkropljenosti se niti ena ni izneverila: vse smo, z božjo pomočjo, ostale zveste svojemu poklicu in vztrajale. Čutile smo tudi posebno varstvo Marije Pomočnice, ki ni dopustila, da bi katera zapustila družbo. Tega se zavedamo danes in smo srečne, ko gledamo nazaj na težka leta. Vsi naši prihranki so služili skupnosti in z njimi so izplačale večji del stroškov za naš dom na Reki.

— **Ste zadovoljne s svojim poklicem?**

S. Mataj A.: Svojo srečo sem našla v tem, da sem mogla kaj darovati Bogu in pomagati drugim. Kadar je trpljenje potrkalo na vrata moje

duše, sem si zapela: Strma je pot v nebo, strma zelo ...

S. T. Bregar: V svojem poklicu sem zadovoljna in srečna. Nikoli mi ni bilo žal, da sem se odločila za to pot. Sedaj samo pričakujem Jezusa, kdaj bo prišel in me poklical k sebi, da bom vso večnost srečna. Mladim bi rekla: če čutijo v sebi klic redovnega poklica, naj se mu hitro odzovejo in mu sledijo iz ljubezni do Jezusa. Nikoli jim ne bo žal; srečne in zadovoljne bodo, kot sem sedaj jaz!

— **S. A. Brunec:** Vedno sem se čutila srečno in nikoli se nisem kesala, da sem Hči Marije Pomočnice. Če bi bila še enkrat mlada, bi si izbrala isti poklic. Toda, še bolj bi se trudila, da bi se usposobila za vsako delo, da bi bila še bolj v pomoč in korist bližnjemu, posebno zapuščeni mladini in trpečim udom Jezusa Kristusa — pa trudila bi se predvsem, da bi še bolj ljubila Boga in Marijo Pomočnico. Hvalježna sem Bogu in Družbi, da me je sprejela in držala vse do sedaj, kljub moji revščini.

— **S. A. Domanjko:** Nikoli mi ni bilo žal, da sem postala sestra, tudi v najtežjih letih ne. Vedno sem cenila redovni poklic, saj ima največjo vrednost. Če bi bila še enkrat mlado dekle, bi šla po isti poti, čeprav bi videla pred seboj težave, ki sem jih morala prebresti. Kdor se odloči za ta poklic, naj mu pogumno sledi. Naj se ne boji žrtev. Prav nikjer v življenju ne cveto le rožice, povsod je tudi trnje. Kdor se odloči, naj se odloči za vedno, ne samo za par let. Računa naj na božjo pomoč in na Marijino varstvo, ter se oklepa molitve in našel bo izhod iz vsake težave. — Ko smo odhajale v tujino, nismo mislile, da bi se še kdaj vrstile domov. Vesele smo se potem vrstile v domovino in se sedaj zahvaljujemo Bogu za 50 let dela v njegovem vinogradu za mladino — za 50 let srečnega življenja v družbi Hčera Marije Pomočnice — za 50 let prejemanja neštevilnih milosti in varstva Marije Pomočnice.

Skupaj z njimi se tudi mi zahvaljujemo Bogu za njihovo vztrajnost in zgledno življenje v božji službi — na neštevilne žrtve, ki so jih doprinalaše po naših hišah in so znane večji del le Bogu. Želimo jim še mnogo veselih in prijetnih let dajanja slave Bogu in Družbi HMP.

s. Anica Žagar

S. Antonija Domanjko, s. Antonija Mataj, s. Terezija Bregar, s. Agata Brunec, s. Antonija Babič

VEČNO BO ŽIVEL V PRESLAVNEM SPOMINU

(GALLUS)

Poslovili smo se od Štefana Zadravca iz Odranec v Prekmurju, očeta dveh salezijanskih duhovnikov Vencija in Jožeta ter dveh sester Hčera Marije Pomočnice, Milke in Cilke. Pogrebne obrede je opravil salezijanski inšpektor Rudi Borštnik v spremstvu tridesetih duhovnikov in bogoslovcev ter velikega števila sorodnikov, prijateljev in znancev.

Vsako slovo je težko, včasih presenetljivo težko. Samo z vero lahko premagujemo težke trenutke, samo v njej klije upanje na novo, veliko snidenje z dragim človekom — našim ajtekom.

Bližal sem se domu. V hipu je izginila cesta, ker mi je črna zastava vrgla v obraz smrt. A sem tudi v tem hipu zagledal sredi dneva vstajenjsko novi dan. „Hišica očetova“ je otožno samevala. Začutil sem novo rojstvo, ker sem se srečal z njim, ki me je opogumil. Kar sem potem zagledal v sobi, je bil le spomin. V sebi sem ga čutil živega. Rečem vam. Srečal sem ga. Pozdravila sva se na dvorišču kot vedno. Peljal me je do svojega trupla, kjer sem ga lahko samo še gledal obdanega z domačimi znaki slovesa: ura, rože, križi... Vse tako lepo, kakor bi si sam okrasil svoj Spomin.

Prihajali so ljudje, otroci, ki so zaman čakali na njegov božajoči pozdrav. Razprli bi mu sklenjene roke, če bi mogli. Tudi križ jih ni presenetil. Le mama je povzela njihovo tavanje: „... ni ga več, dedeka, vašega, našega...“

Pevce pač ve za srce, hrepenenje in trenutek sreče v pesmi.

„Tokrat prijatelji pesem zapoje te...“

Nad 500 km dolgo pot so se podali pevci iz Šentruperta, da sem lahko izpolnil obljubo. „Slišiš oče, pesem domača naj zadoni.“ Skupaj s prijatelji in s solzami v srcu sem mu pel! Vem. Stal je tam. Držala sva se za roke, kot vedno ko sva skupaj prepevala.

Štefan Zadravec

Utihnili so pesem in noč mi je razkrivala vse, čemur je domače dvorišče dajalo moči. Meril ga je 76 let. Gore njegovih stopinj na njem. Zgubljajo se tja v Bitol, Ljubljano, Vuzenico, na Madžarsko, v Nemčijo...

Devet otrok je veselo tekalo in mu izvajalo ljubezen. Zato nam je bil ajtek. V tem je nekaj lepega. Koliko je drugačnih imen za očeta. On pa je bil samo naš. Smrt je le enkrat posegla v naše ognjišče in nam iztrgala bratca. Druga dva sta odšla čez Ocean. Vabila sta ga, naj ju obišče. Pa je ljubil svojo grudo in ni zmozel tolikšne daljave. Tudi naslednja dva sta šla. Oče je že nekoč videl veselje salezijanskega življenja na Rakovniku. Zato je s solzo veselja prekrizal oba, ko sta odhajala k salezijancem.

„Poznam poti Golovca in vse rakovniške hiše. Takrat smo jih gradili. Vidiš, ta hiša je skoraj vsa iz betona. Betonirali smo vse na roke.“ Tako se je pred letom zadnjič poslovil od Ljubljane.

Tudi dve sestri sta odšli — obe k salezijankam. Ob očetovem slovesu pa sta bili zraven. Ena mu je, ko je ob 17.20 skupaj z drugimi izgovoril zadnje besede „Jezus, tebi živim, Jezus, tebi...“ zaprla oči (besedo „umrjem“ ni več mogel izgovoriti, ker je umrl). „Tiste sive oči, ki so nas sledile vse življenje, ki so znale videti dobro tudi tam, kjer se je delala krivica, ki so se nam boječe smehljale, ko smo se vračali domov in so se orošene ozirale za nami, ko smo odhajali od doma! O, ko bi nikoli ne ugasnil njihov blek in prodornost. Očitam si, da si jih nisem utisnila kot jaklen pečat v spomin, v srce, ker sem od prevelike navezanosti

nanje vse do zadnjega odbijala misel na smrt,“ je rekla Milka.

Na koncu mu je Cilka podala prižgano svečo — kot zadnji pozdrav. „Kako čvrsto je držal svečo v tistih rokah, žuljavih nešteto krat, ki niso božale, pač pa samo delale in molile, ki so znale biti nežne ob hrepenenju, da bo otrok varno z roko v roki, ki so znale biti močne ob razsodbi krivice. Sklenila sem jih te blažene roke in jih ovenčala z rožnim vencem, kot da bi jim dala lep šopek rož v hvaležnost za vse, kar so z njimi storili,“ pove Cilka.

„Mama, kje je mama...“ tik pred koncem in spet „a ti si, mama“, ko sta se tako prišla za roke in mu je z materinskim srcem hvaležno v solzah zašepetala: „Hvala ti za vse. Pomagaj nam... Ostanj z nami in srečno potuj k Bogu...“

Vse dvorišče je obdano s polnočno prazničnostjo, vzraslo je v oltar, v domače ognjišče. Z jutranjo zarjo so se prižigali biseri rose v senožeti, vrtnicah in Lisko se je stiskal v svoji utici. Nekaj je slutil. Spokojna prazničnost! V temačni sobi se je oče v dobljeni zmagi ponujal kot relikvija. „Tak sem. Zdaj sem popolnoma vaš. Prijatelji! Kako blizu smo si. Pogum! Proč z žalostjo. Veselje vam oznanjam. Poglejte me!“ Odhaja. Trideset duhovnikov in bogoslovcev skupaj s salezijanskim inšpektorjem Borštnikom in domačim župnikom pojo izmenjaje z zborom popotno pesem: „Daj mi slišati radost in veselje...“ Zamolklo odmeva po Koclevi deželi pesem: „Odprite mi vrata pravičnosti, da vstopim in hvalim Gospoda!“

Dolgo smo živeli srečno in pristno naše domače, skromno življenje. Naj nas tudi smrt ne loči. Težko bomo našli nekaj, kar bi nam zapolnilo to praznino. Tako negotovi se sedaj tudi odpravljamo v svet. Premalo je tista gomila in borni spomin ob njej. A eno vsaj bom vzel na pot v svet — to, da si me imel rad, da si me jemal na svoje roke, da si v Bogu iskal tolažbo, da nisi nikoli klonil.

Kako rad bi ti zapel pesem, ki sva jo tolikokrat skupaj zapela: Kadar bom vrandal zadnjič v življenje... Ne morem. A kjerkoli bom hodil, boš povsod z menoj. Skupaj bova pesmi pela, iz mene se boš oglašal ti. Tako bova vedno skupaj živela — ti in tvoj sin.

Venci

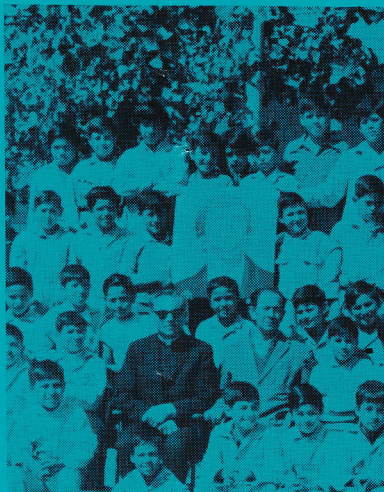
DAN SKUPNE MOLITVE ZA POKLICE

„Zdo se mi, da je vsako leto več vaših molivcev ta dan na Rakovniku“, mi je rekel škof Lenič, ko smo se po maši preko nabito polne cerkve vračali v zakristijo. Marija Pomočnica je res letos privabila v soboto, 24. maja, veliko svojih častilcev. Sicer pa niti ne gre toliko za število, ampak za kakovost naše molitve. To pa samo Bog najboljšo pozna. On tudi ve, koliko je doseglo svoj namen letošnje srečanje molivcev za duhovne poklice.

Zame se je pričelo že malo pred osmo uro, ko so prišle v pisarno najbolj zgodnje molivke na kratek pogovor. Vsega skupaj je bilo nad štiri ure teh lepih osebnih srečanj z molivci, in še niso mogli vsi priti na vrsto.

Ob devetih pa se je začelo v cerkvi — sicer ne po programu, a zato toliko bolj globoko — s spokornim bogoslužjem. In nato so se odpirala in zapirala vrata štirih spovednic skoraj ves dopoldan. Morda je bila to najlepša značilnost letošnjega shoda molivcev. Glavna zasluga za ta srečanja z Bogom gre gotovo naši nebeški materi Mariji Pomočnici.

Uradni začetek je bil ob navedeni uri. Pozdravne besede voditelja molivcev so letos vsebovale zahvalo tudi vsem velikodušnim prijateljem novo odkritega salezijskega misijonarja Antona Grila.

Misijonar Anton Gril v Čilu

Nato je spregovoril spiritual ljubljanskega bogoslovnega semenišča Metod Pirih. Predolgo bi bilo, če bi hotel navajati že samo najlepše njegove misli. Vendar ne smemo pustiti v pozabo vsaj en važen poudarek iz njegovega predavanja: da bo naša molitev za poklice prava, jo nujno mora spremljati tudi naše zavzeto iskanje in odkrivanje poklicev.

Višek dneva je bila evharistična daritev, ki jo je letos zopet vodil škof Stanislav Lenič kakor samo on zna. Že njegov prijazen pozdrav molivcev na začetku maše je vso cerkev duhovno povezal v eno

samo družino ob oltarju in okrog Marije Pomočnice. Še bolj pa smo se ogreli ob njegovi lepi pastirski besedi, ki nas je prepričala o veliki nujnosti molitve za duhovne poklice in nas spodbudila k še večjemu zaupanju v Marijo Pomočnico kristjanov.

Tudi popoldanska ura molitve za poklice je bila lepo obiskana, čeprav prve popoldanske ure niso najbolj primerne za molitev. Vendar prav tukaj je prišla do izraza gorečnost naših dragih molivcev. Te skupne molitve za vse vrste duhovnih poklicev se je na izrecno povabilo udeležil tudi ravnatelj malega semenišča pri Sv. Petru. Dopoldanskega somaševanja pa se vsako leto udeležuje tudi voditelj živega rožnega venca.

Izmed raznih pisemskih odzivov na letošnji shod molivcev naj omenim samo enega iz avstrijske Koroške. Takole piše zvesta molivka: „Zelo lepo ste napravili. Tako nam je ugajalo, da so nam prišle solze v oči. Pri nas na Koroškem tega še veliko manjka. Pridite k nam na Marijin praznik v Ž. in pokažite nam, kako naj molimo za duhovne poklice...“

V skupni molitvi za duhovne poklice in v molitvi drug za drugega bomo še naprej med seboj povezani v Jezusu in Mariji.

Ivan Zupan

ALI GA POZNATE?

49. Kako je don Bosko gojil zaupanje v priprošnjo Dominika Savia

Tri leta so minila, odkar je umrl Dominik Savio. Toda spomin nanj, namesto da bi zbledel, je od dneva do dneva bolj rastel, posebno zaradi izrednih dogodkov, ki so jih pripisovali njegovi priprošnji.

Gojenec Edvard Donato je zaradi obolenja oči moral prekiniti študije. Odšel je na svoj dom in bil obsojen na popolno brezdelnost, saj je skoraj popolnoma izgubil vid.

Doma je fanta navdala taka želja po don Bosku in Oratoriju, da se je na začetku novega šolskega leta spet vrnil, da bi vseeno študiral.

Prve dni je še kako šlo, potem pa se je spet poslabšalo.

Ubogí fant, ki je bil zelo vesten, je postajal vsak dan bolj zagrenjen.

Vznemirjalo ga je, kaj bo z njim, če bo postal slep. Ko ga je don Bosko nekega dne videl bolj otožnega kot ponavadi, mu je naravnost rekel.

— Edvard, tega mora biti konec! Pojdiva in se obesiva na rokav Dominiku Saviu. To mora urediti on. Dokler ne bo boljše, ga ne pustiva iz rok.

Fant je dvignil glavo. Oči je imel zavezane, ker so ga bolele. Zdelo se je, kakor bi hotel videti don Boska skozi obvezo.

— Imaš vero? ga je vprašal don Bosko. Veruješ, da bi te mogel Bog na Dominikovo priprošnjo ozdraviti?

— Oče, verujem, da je bil Dominik Savio zelo kreposten fant.

— Veruješ, da te bo ozdravil, če je tako božja volja?

— Da, verujem. Kako ne bi verjel, če pa to trdite vi.

— Takoj se zateci k njemu!

Fant je takoj začel devetdnev-

nico k Dominiku Saviu. Ko je končal molitve prvega dne, se je z lahkoto dvignil iz postelje in ni čutil več tistih ostrih bolečin.

Don Bosko mu je zadovoljen dejal: Dogovorjeno, ne? Dominik se nama ne bo izmuznil, dokler te ne bo popolnoma ozdravil. Nadaljuj z devetdnevnicó. Bodi ves čas v milosti božji. Jaz bom vsak dan pri sv. maši prosil zate. Vse je samo vprašanje zaupanja in potrpljenja.

Ponižna molitev in Donatovo zaupanje sta zmagala. Vsak dan mu je bilo boljše in zadnji dan devetdnevnic ni več čutil nikakih bolečin. Oči so se mu popolnoma pozdravile. Spet se je lahko posvetil učenju.

Od tedaj se je začelo širiti neizmerno zaupanje v Dominika Savia. Zaupanje pa je najbolj znal vzbujati sam don Bosko.

Fr. de la Hoz — V. Dermota